

DOVILĖ URBONIENĖ
ŽIVILĖ NEMICKIENĖ

Rašto darbų metodiniai nurodymai

Pirmosios pakopos studijų programai
Anglų ir kita užsienio kalba (švedų kalba)

MOKOMOJI IR METODINĖ PRIEMONĖ

DOVILĖ URBONIENĖ
ŽIVILĖ NEMICKIENĖ

Rašto darbų metodiniai nurodymai

Pirmosios pakopos studijų programai
Anglų ir kita užsienio kalba (švedų kalba)

MOKOMOJI IR METODINĖ PRIEMONĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2020

Apsvarstė ir rekomendavo spausdinti

Vilniaus universiteto Kauno fakulteto taryba (2020-07-02 protokolo nr. (1.2 E) 620000-TP-10).

Recenzavo:

Prof. dr. Ingrida Eglė Žindžiuvienė (Vytauto Didžiojo universitetas)

Dr. Nijolė Zinkevičienė (Vilniaus kolegija)

Kalbos redaktorė:

Gabija Bankauskaitė (Vilniaus universitetas)

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės

Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

ISBN 978-609-07-0431-8 (skaitmeninis PDF)

<https://doi.org/10.15388/DUZN.2020.1>

© Dovilė Urbonienė, Živilė Nemickienė, 2020

© Vilniaus universitetas, 2020

TURINYS

PRATARMĖ / 7

1. REIKALAVIMAI AKADEMINIAMS STUDENTŲ DARBAMS / 8

- 1.1 Bakalauro (kursinio) darbo tikslas ir ypatumai / 8
- 1.2 Vadovavimas darbams / 10
- 1.3 Baigiamųjų darbų grafikas / 11
- 1.4 Darbų reglamento ir teisinai reikalavimai / 11
 - 1.4.1 Studento pareigos / 11
 - 1.4.2 Vadovo pareigos / 12
- 1.5 Darbų recenzavimas / 13
- 1.6 Darbo autentiškumo užtikrinimas / 13
- 1.7 Darbų vertinimas / 14
 - 1.7.1 Leidimas ginti akademinį rašto darbą / 15
 - 1.7.2 Akademinio rašto darbo vertinimo kriterijai / 16

2. PASIRUOŠIMAS MOKSLINIO DARBO RAŠYMOI / 19

- 2.1 Temos pasirinkimas / 19
- 2.2 Medžiagos kaupimas / 20
- 2.3 Mokslinio darbo tipo pasirinkimas / 20

3. MOKSLINIO DARBO RAŠYMAS / 21

- 3.1 Planavimas / 21
- 3.2 Bakalauro ir kursinio darbo struktūra / 23
- 3.3 Įžanginė darbo dalis / 23
- 3.4 Teorinės literatūros apžvalga / 25
- 3.5 Pagrindinė dalis / 26
 - 3.5.1 Reikalavimai dėstymui / 26
 - 3.5.2 Ilustracijų pateikimas. Citavimas. Perfrazavimas / 28
- 3.6 Baigiamoji dalis / 30
- 3.7 Santrauka / 32

4. DARBO APIPAVIDALINIMAS / 33

- 4.1 Kompiuterinio teksto tvarkymo reikalavimai / 34
- 4.2 Nuorodų žymėjimas / 34
- 4.3 Literatūros sąrašas ir bibliografinis aprašas / 34

5. RAŠTO DARBŲ PRISTATYMO PRINCIPAI / 39

- 5.1 Studijų darbų pristatymo tvarka / 39
- 5.2 Skaidrės / 39
- 5.3 Pristatymo rekomendacijos / 40

6. BAKALAURO DARBO VERTINIMO KRITERIJAI / 41

7. PRIEDAI / 43

-
- 1 PRIEDAS Garantija / 43
 - 2 PRIEDAS BA rengimo atsiskaitymo grafikas / 44
 - 3 PRIEDAS BA Antraštinis lapas anglų kalba / 46
 - 4 PRIEDAS BA Antraštinis lapas lietuvių kalba / 47
-

5	PRIEDAS Kursinio darbo titulinis lapas anglų kalba / 48
6	PRIEDAS Kursinio darbo titulinis lapas lietuvių kalba / 49
7	PRIEDAS Turinys / 50
8	PRIEDAS Įvadas / 53
9	PRIEDAS Išvados / 57
10	PRIEDAS Santraukos / 60
11	PRIEDAS Lentelės ir paveikslai / 63
12	PRIEDAS Naudingos frazės prezentacijai / 64
13	PRIEDAS Glosarijus / 66
14	PRIEDAS Metakalba / 67
15	PRIEDAS Literatūros sąrašas (References) / 72

PRATARMĖ

Savarankiškas studentų mokymasis ir mokslinė tiriamoji veikla yra neatsiejama universitetinių studijų dalis. Svarbiausios savarankiškai rašomų studentų rašto darbų rūšys: kontrolinis darbas, referatas, kursinis darbas, bakalauro darbas ir magistro darbas. Visų jų paskirtis yra panaši: ugdyti studentų savarankiškumą ir atsakomybę už atliekamą darbą; plėsti profesines kompetencijas; ugdyti gebėjimą analizuoti, sisteminti, apibendrinti, formuluoti išvadas; gilinti tam tikros srities profesines žinias, tobulinti savarankiško tiriamojo, analitinio, kritinio darbo įgūdžius; lavinti rašytinės komunikacijos gebėjimus; įtvirtinti mokslinio stiliaus įgūdžius.

Mokomojoje ir metodinėje priemonėje aptariama dviejų tradicinių ir privalomų metodinių studijų formų – kursinio ir baigiamojo bakalauro darbo – paskirtis, struktūra bei ypatumai; apibrėžiamos tyrimo objekto, tikslo, metodo koncepcijos; aptariama rašymo eiga, jos etapai, apibrėžiamos sąvokos ir atsakomybės; nurodoma, kaip derėtų struktūruoti akademinį rašto darbą; komentuojamos šaltinių naudojimo, nuorodų ir citavimo, literatūros sąrašo sudarymo tvarkos taisyklės; nurodoma darbų gynimo tvarka, vertinimo kriterijai, raštvedybos ir darbo apipavidalinimo reikalavimai.

Rašto darbų rengimą palengvins leidinio pabaigoje pateikiami priedai anglų ir lietuvių kalbomis.

1. REIKALAVIMAI AKADEMINIAMS STUDENTŲ DARBAMS

1.1. *Bakalauro, kursinio darbo tikslas ir ypatumai*

Studijų rašto darbas – tai savarankiškas studentų darbas, rengiamas taikant mokslinius metodus. Darbo turinį ir apimtį lemia jo pobūdis ir tikslas. Vadinasi, studijų darbai yra studento kūrybinės veiklos rezultatas ir turi būti rašomi savarankiškai. Jiems galioja originalumo reikalavimas.

Kursinis darbas yra vienas iš svarbiausių studentų savarankiškų darbų. Kursinis darbas apima tokius pagrindinius mokslinio darbo elementus: tyrimo problemą, tyrimo objektą, tyrimo tikslą ir uždavinius, tyrimo metodus, rezultatus ir jų aptarimą, išvadas arba išvadas ir pasiūlymus.

Bakalauro baigiamasis darbas – tai mokslinis tiriamasis darbas, kuriame studentas savarankiškai taiko studijų metu įgytus gebėjimus, sistemina sukauptas teorines žinias, taiko tiriamojo darbo įgūdžius, savarankiškai formuluoja išvadas ir pateikia problemos sprendimo pasiūlymus, demonstruoja studijų rezultatų pasiekimo lygį. Baigiamųjų darbų gynimo komisija baigiamojo darbo pagrindu vertina studento pasirengimą ir suteikia bakalauro laipsnį.

Bakalauro, kursinio darbo tikslas yra atskleisti studentų kūrybiškumą; pademonstruoti gebėjimą per nustatytą laikotarpį atlikti užduotis, dirbti sistemingai, savarankiškai; lanksčiai reaguoti į pastabas bei kritiką; išnagrinėti ir atskleisti temos aktualumą; iškelti darbo tikslą ir užduotis; ištirti mokslinę užsienio ir lietuvių literatūrą, susijusią su tema; antrinę informaciją derinti su tirama medžiaga; aiškiai dėstyti mintis, rinkti, klasifikuoti, sisteminti informaciją; ją lyginti, aiškinti, analizuoti, interpretuoti; gebėti parinkti ir pritaikyti tinkamus tyrimo metodus; gautus rezultatus gebėti grupuoti, skaidyti, sisteminti ir analizuoti; pateikti rekomendacijas tolimesnėms tyrimų kryptims; laikytis struktūrinių reikalavimų, keliamų bakalauro darbams.

Bakalauro baigiamuoju darbu nesiekama atskleisti naujų mokslinių rezultatų. Bakalauro darbas turi būti parengtas pagal struktūrinius reikalavimus – samprotavimai turi būti pateikti nuosekliai, rišliai ir jungliai, darbas parašytas tinkama akademine kalba. Darbe turi būti nagrinėjami tik su tema susiję dalykai. Akademinio darbo rašymo įgūdžiai, įgyti rengiant kursinius darbus ir rašant kitus rašto darbus, turi būti pritaikyti rengiant kvalifikacinį bakalauro darbą.

Bakalauro, kursinio darbo rašymas yra mokymo ir mokymosi įrankis. Jį rašydamas, studentas turi pademonstruoti studijų metu įgytas teorines ir praktines žinias, todėl darbe turi būti atskleisti nagrinėjamos temos teoriniai ir praktiniai aspektai.

Dublino aprašuose išvardyti būtini gebėjimai, kuriuos pirmosios studijų pakopos studentas privalo įgyti rašydamas bakalauro baigiamąjį darbą (“Dublin Descriptors 2004” see Chapter “Qualifications that signify completion of the first cycle”). Lietuvos kultūros ir švietimo ministro įsakymu DĖL STUDIJŲ PAKOPŲ APRAŠO PATVIRTINIMO (Nr. V-1012 lapkričio 16, 2016,) buvo patvirtintos studijų pakopos ir jų struktūriniai elementai, apibūdinantys pirmosios studijų pakopos studijų rezultatus.

1 lentelė. PIRMOSIOS STUDIJŲ PAKOPOS STUDIJŲ REZULTATŲ APRAŠAS

Aprašo dalys	Bakalauras
Žinios, jų taikymas	Įvairiapusį teorinį studijuojamos srities ir profesinės veiklos pažinimą suteikiančios naujų fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatais pagrįstos integruotos profesinės veiklos ir studijų srities žinios, kurias gebama taikyti plačiose tarpdalykinėse studijų ar profesinės veiklos srityse.
Gebėjimai vykdyti tyrimus	Geba rinkti ir analizuoti duomenis, reikalingus svarbioms mokslinėms, profesinės veiklos problemoms spręsti, kultūrinei ir meninei kūrybai, naudojantis fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pasiekimais ir metodais.
Specialieji gebėjimai	Geba planuoti, organizuoti, vykdyti ir vertinti veiklas profesijų ir studijų kontekste, savarankiškai pasirinkdamas kompleksines technologines, organizacines ir metodines priemones.
Socialiniai gebėjimai	Geba bendrauti su specialistais ir visuomene sprendžiant profesinės veiklos ar studijų srities uždavinius, pristatant atliktą veiklą ir jos rezultatus. Imasi atsakomybės už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos kokybę ir jos vertinimą vadovaudamasis profesine etika ir pilietiškumu. Geba perteikti studijų ir veiklos srities žinias ir supratimą specialistams ir kitiems besimokantiejiems.

Asmeniniai	Geba savarankiškai mokytis savo profesinės veiklos ir studijų srityje bei planuoti mokymosi procesą. Suvokia moralinę atsakomybę už savo veiklos ir jos rezultatų poveikį visuomeninei, ekonominei, kultūrinei raidai, gerovei ir aplinkai.
------------	---

Reikalavimai baigiamiesiems darbams nustatomi studijų programos komiteto (SPK) posėdyje, remiantis studijas reglamentuojančiais dokumentais (<https://www.vu.lt/studijos/studentams/studijas-reglamentuojantys-dokumentai>). Kalbų, literatūros ir vertimo studijų instituto ANGLŲ IR KITA UŽSIENIO KALBA (ŠVEDŲ KALBA) studijų programoje laikomasi bendrųjų reikalavimų akademiniams darbams. Juos aptaria SPK ir adaptuoja pagal programos specifiką bei programos pakeitimus. Baigiamieji darbai ginami gynimo komisijos posėdyje. Gynimo komisiją aptaria ir sudaro SPK. Gynimo komisija yra tvirtinama studijų programą vykdančio Padalinio vadovo teikimu ir Universiteto rektoriaus arba jo įgalioto prorektoriaus įsakymu.

Visiems moksliniams rašto darbams taikomi bendri struktūros, turinio, stiliaus, apipavidalinimo reikalavimai: tai mokslinio stiliaus rašto darbai, kuriuose reikia vengti asmeninio vertinimo, tiksliai ir išsamiai išnagrinėti pasirinktą temą. Studentų rašto darbai turi būti aiškūs, tvarkingi bei proporcingi, parašyti laikantis apimties ir struktūros reikalavimų. Visi rašto darbai turi būti parašyti taisyklinga anglų kalba.

Vilniaus universiteto Kauno fakultete yra priimti bakalauro, kursinių darbų rengimo ir gynimo nuostatai (https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf).

1.2. Vadovavimas darbams

Mokslinio darbo vadovas padeda studentui sudaryti ir įgyvendinti akademinio darbo rašymo planą, aptaria darbo atlikimo etapus ir konsultuoja studentą. Studentas gali pateikti vadovui atskiras atlikto darbo dalis ne dažniau kaip kartą per du mėnesius. Vadovas negali tapti darbo egzaminatoriumi ir klaidų taisytoju. Vadovas pataria moksliniais klausimais ir stebi, ar tenkinami formalūs struktūriniai darbo reikalavimai.

- Bakalauro darbų tematika turi atitikti studijų programos, t. y. lingvistikos, kryptį.

- Bendras vadovo konsultacijų laikas – 12,8 ak. val. – paskirstomas konsultacijoms raštu ir žodžiu, remiantis VILNIAUS UNIVERSITETO KAUNO FAKULTETO PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ MOKYMO KRŪVIO APSKAITA.
- Vadovas atsakingas (žr. 1.4.2. skyrių) už bendrą mokslinio darbo kryptingumą, metodiką bei prieinamą literatūrą. Taip pat už sistemingą studento KONSULTAVIMĄ BEI SISTEMINGĄ STUDENTO DARBO VERTINIMĄ (vertinant studento atvykimą į konsultacijas, jo sistemingą savarankišką darbą, studento reagavimą ar nereagavimą į pateiktas vadovo pastabas).
- Studentas pats atsako už darbe pateiktą teisingą informaciją, konkrečias išvadas ir pasiūlymus (žr. 1 priedą VILNIAUS UNIVERSITETO STUDIJUOJANČIOJO, TEIKIANČIO BAIGIAMĄJĮ DARBĄ, GARANTIJA).

1.3. Baigiamųjų darbų grafikas

- Darbas galutiniam vadovo įvertinimui ir leidimui ginti įteikiamas LAIKANTIS PATVIRTINTO DARBO RENGIMO GRAFIKO (žr. 2 priedą).
- Baigti bakalauro darbai pristatomi į institutą ir įkeliami į VUSIS sistemą SPK nurodytu laiku, bet ne vėliau kaip 10 darbo dienos iki gynimų pradžios.
- Bakalaurantų darbo temos ir turiniai gali būti keičiami tik šiuo atveju: bakalaurantas rašo prašymą VU KnF dekanu vardu dėl temos ar turinio keitimo, jį vizuoja SPK pirmininkas, darbo vadovas turi jį pasirašyti dėl tarpininkavimo (sutikimo) (žr. Vilniaus universiteto Kauno fakulteto kursinių ir baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų rengimo, gynimo ir kaupimo aprašas https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf).

1.4. Darbų reglamento ir teisiniai reikalavimai

1.4.1. Studento pareigos

Studentas rašo baigiamąjį bakalauro darbą savarankiškai, vadovaujamas darbo vadovo. Darbo vadovas turi būti filologijos mokslų krypties specialistas, galėti skirti laiko konsultacijoms ir

gebėti suteikti reikiamą konsultaciją studentui, perskaityti atlikto darbo dalis ir pateikti komentarus bei kritinius pastebėjimus.

Studentas yra bakalauro darbo autorius, atsakingas už darbo turinį ir formą, duomenų ir faktų teisingumą ir tikslumą. Nepamirština, kad darbe vertinami studento, o ne darbo vadovo įgyti įgūdžiai ir žinios. Todėl rengdamas bakalauro darbą, studentas yra pats atsakingas už laiku atliktus darbus. Bakalaurantas pasirenka darbo temą, suderina ją su vadovu, savarankiškai rašo darbą. Pabaigtą darbą laiku pristato į institutą ir registruoja jį, pasirengia viešam darbo gynimui (žr. Baigiamųjų darbų grafikas). Studentas turi nuosekliai konsultuotis su vadovu (ypač pradiniam etape) ir jį informuoti apie bakalauro darbo rengimo eigą. Studentas turi aptarti su vadovu darbo tikslą, ketinamus taikyti tyrimo metodus, darbo struktūrą ir pan.

Bakalauro darbe turi būti pateikta tinkama mokslinės literatūros analizė, remiamasi naujais šaltiniais ir moksline patirtimi, teisingai cituojami literatūros ir duomenų šaltiniai, parengtos faktais paremtos išvados ir pateiktos rekomendacijos. Darbas turi būti parašytas pagal mokslinius principus ir akademinio rašymo reikalavimus.

1.4.2. Vadovo pareigos

Bakalauro baigiamajam darbui gali vadovauti tik VU dėstytojas (atskirais atvejais ir socialiniai partneriai). Darbo vadovas yra pagrindinis studento patarėjas. Jo pareiga – jį konsultuoti visų rašymo etapų metu: formuluojant darbo temą, sudarant darbų rengimo grafiką, atrenkant tinkamą teorinę literatūrą, renkantis tyrimo metodus praktinei daliai atlikti, rengiant išvadas. Vadovas privalo sekti darbų atlikimo grafiką ir kartą per du mėnesius susitikti su studentu bei aptarti iškilusius klausimus. Vadovo pareiga – skaityti atliktas bakalauro darbo dalis, pateikti konstruktyvias pastabas ir patarimus, kaip būtų galima pakoreguoti netinkamas dalis.

Darbo vadovas neprivalo taisyti gramatinių ir spausdinimo klaidų, bet atkreipti studento dėmesį į jas. Darbo vadovas taip pat nėra atsakingas už darbo turinį, tačiau turi atkreipti studento dėmesį į turinio klaidas ir duoti patarimų, kaip jas ištaisyti. Darbo vadovas privalo informuoti studentą, jei atlikto darbo kokybė yra nepakankama ar yra kitų faktų, kurie neigiamai paveiks tolimesnį darbo rašymą.

Pasirašydamas ant registruoto darbo, vadovas patvirtina, kad darbas gali būti ginamas viešai ir atitinka minimalius reikalavimus, keliamus bakalauro darbams. Jei darbo vadovas nustato, kad

darbas neatitinka minimalių tokio tipo rašto darbams keliamų reikalavimų, arba jeigu baigiamojo darbo vadovas atsisako priimti darbą dėl to, kad jis buvo parengtas be baigiamojo darbo vadovo dalyvavimo, studentas turi teisę kreiptis į komisiją – teikti prašymą leisti ginti darbą. Prašymą ir baigiamąjį darbą studentas turi įteikti komisijos pirmininkui ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo darbo vadovo sprendimo neleisti studentui ginti darbo arba atsisakymo priimti darbą. Apsvarsčiusi studento motyvus, komisija nusprendžia, ar leisti studentui darbą ginti. Šis sprendimas yra fiksuojamas komisijos protokole, viešinamas baigiamųjų darbo gynimo posėdyje. ([https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF kursiniu ir baigiamuju BA MA darbu rengimo gynimo aprasas 2018.pdf](https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf)).

1.5. Darbų recenzavimas

Darbą recenzuoti gali filologijos mokslų krypties, pageidautina – darbo srities (tematikos), specialistas.

Recenzentų kandidatūras aptaria SPK ir paskiria recenzentą ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki darbo gynimo.

Recenzento nuomonė apie darbą turi būti pagrįsta vienu objektyviu veiksnium – parengto baigiamojo darbo kokybe.

Recenzentas argumentuotai ir detalai aptaria darbo trūkumus ir privalumus. Raštišką atsiliepimą apie darbą (recenziją) recenzentas įteikia Studijų skyriaus administratoriui ir VUSIS sistemoje nurodytu elektroniniu paštu nusiunčia studentui ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) parą (t. y. 24 val.) iki darbo gynimo.

1.6. Darbo autentiškumo užtikrinimas

Plagiatas – tai svetimo kūrinio (mokslo, meno, literatūros) arba kūrybinės minties, idėjos pasisavinimas; svetimo kūrinio išleidimas savo vardu (Tarptautinių žodžių žodynas, 2002). Taigi citatų ir parafrazių pateikimas nenurodant autoriaus yra įvardijamas plagijavimu. Autoriaus žodžių nukopijavimas pakeičiant kelis žodžius taip pat vertinamas kaip plagijavimas. Studentas privalo

integruoti naudojamus šaltinius į savo darbą, t. y. nuoroda turi būti pateikiama tekste, ne tik darbo pabaigoje.

Studentas prisiima atsakomybę už darbo autentiškumą pasirašydamas Akademinio sąžiningumo patvirtinimą (žr. 1 priedą). Darbas yra patikrinamas plagiato atpažinimo sistemoje. Lietuvoje 2008 m. vasario mėnesį Vilniaus universitete buvo pradėta naudoti Elektroninio plagiato atpažinimo sistema (EPAS). Ši programa nurodo nesavarankiškai atlikto darbo apimtį procentais.

Plagijavimas – tai šiurkštus akademinės veiklos pažeidimas, už kurį yra griežtai baudžiama: studentai netenka stipendijų, lengvatų, net šalinami iš universiteto.

Plagiato atveju studentui neleidžiama ginti baigiamojo darbo.

Teisingas citavimas, nuorodos ir tikslus literatūros sąrašas, kuriame atspindi visi tekste naudoti informacijos šaltiniai, padės išvengti plagijavimo.

Asmuo, nustatęs plagiato atvejį, prieš darbo gynimą kreipiasi į SPK pirmininką ir pateikia įrodymus.

Nustačius tokį atvejį gynimo metu, gynimo komisijai pateikiami įrodymai dėl plagiato. Remiantis Vilniaus universiteto studijų nuostatais ir akademinės etikos užtikrinimo nuostatomis (žr. https://www.vu.lt/sitefiles/VU_studiju_nuostatai_suvestin%C4%97redakcija_nuo_2018-09-25.pdf[GB1]; https://www.vu.lt/site_files/Senatas_Taryba/Senatas/2018-04/Akademines_etikos_kodeksas.pdf) priimami tolesni sprendimai (pvz.: studento šalinimas iš universiteto ir kt).

Nustačius tokį atvejį gynimo metu, gynimo komisijai pateikiami įrodymai dėl plagiato. Remiantis Vilniaus universiteto studijų nuostatais ir akademinės etikos užtikrinimo nuostatomis (žr. https://www.vu.lt/sitefiles/VU_studiju_nuostatai_suvestin%C4%97redakcija_nuo_2018-09-25.pdf; https://www.vu.lt/site_files/Senatas_Taryba/Senatas/2018-04/Akademines_etikos_kodeksas.pdf) gynimo komisija turi teisę nuspręsti, ar leisti darbą ginti.

1.7. Darbų vertinimas

Visi darbo vertintojai (recenzentas ir gynimo komisija) privalo vertinti darbus pagal objektyvius kriterijus ir objektyviai pripažinti darbų trūkumus, klaidas ar netikslumus. Darbas vertinamas remiantis Vilniaus universiteto Kauno fakulteto kursinių ir baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų rengimo, gynimo ir kaupimo aprašu (https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf).

Baigiamieji darbai vertinami vadovaujantis baigiamojo darbo vertinimo kriterijais, aprašytais šiuose akademinių darbų metodiniuose nurodymuose. Vertinant baigiamąjį darbą, atsižvelgiama į darbo visumą, gynimą, studento atsakymus į recenzento, komisijos ir kitų asmenų, dalyvaujančių viešame darbo gynime, klausimus, taip pat į recenzento siūlomą darbo įvertinimą, baigiamojo darbo kalbos taisyklingumą (ibid).

1.7.1. Leidimas ginti akademinį rašto darbą

Studentui leidžiama ginti darbą, jeigu:

- įvykdė visus studijų programos reikalavimus;
 - neturi akademinių skolų;
 - parengė bakalauro darbą, atitinkantį reikalavimus, keliamus bakalauro baigiamiesiems darbams;
 - darbą parengė ir užregistravo laiku;
 - darbo vadovas yra parašęs patvirtinęs darbo tinkamumą ginti
- (https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf).

Studentui vadovas neleidžia ginti bakalauro darbo, jeigu:

- bakalauro darbas netenkina minimalių reikalavimų, keliamų bakalauro darbams;
- darbas netinkamas, jame dėstomos vadovėlio tiesos ir duomenys ar darbe nėra duomenų analizės;
- darbe nėra rezultatų aiškinimo, interpretavimo;
- tyrimo rezultatai nepagrįsti;
- darbe nustatytas plagijavimo atvejis;
- darbo apimtis per maža.

Jei studentui buvo neleista ginti bakalauro darbo, tai pašalinęs trūkumus, jis gali jį ginti per kitą viešą gynimą (ibid).

1.7.2. Akademinio rašto darbo vertinimo kriterijai

2 lentelė. VERTINIMOS KRITERIJAI IR APRAŠAS

Balas	Aprašas
10 puikiai	Teorinė ir praktinė darbo dalis yra kokybiška ir aukščiausio lygio, visiškai pasiektas iškeltas tikslas; nėra pastebėtų jokių didesnių ar mažesnių darbo trūkumų; darbas atskleidžia studento išskirtinius įgūdžius atrinkti ir klasifikuoti teorinius šaltinius, parinkti tyrimo metodus, analizuoti tyrimo duomenis, interpretuoti juos, apibendrinti ir sintetinti rezultatus bei pateikti rekomendacijas; puikus pirminių ir antrinių šaltinių duomenų derinimas siekiant darbo tikslo; tyrimas yra detalus, originalus ir patikimas; pateiktos nuodugnios išvados, atliepančios visą darbo tyrimą, demonstruojančios išsamų darbo supratimą; darbo struktūra aiški ir tinkamai įvykdyti visi citavimo, parafravavimo ir kiti metodiniai reikalavimai; darbas parašytas puikia akademine kalba, be gramatinių, stiliaus ar korektūros klaidų; darbas tinkamas viešai publikuoti; darbo gynimo metu studentas pademonstravo puikius viešo kalbėjimo įgūdžius, aiškiai ir nuosekliai pristatė darbo struktūrą, tyrimo esmę ir rezultatus; darbas pristatytas per tam skirtą laiką, pristatymo struktūra buvo aiški, pateiktys – tinkamai parengtos; puikiai atsakė į recenzento ir gynimo komisijos klausimus, atsakymus pagrindė moksliniais argumentais.
9 labai gerai	Darbas yra aukštesnis nei vidutinio lygio, atspindi stiprias studento teorines žinias ir turimus įgūdžius; studentas darbe demonstruoja nuodugnias teorines žinias, geba kritiškai vertinti, parinkti tinkamus teorinės literatūros šaltinius ir terminologiją; praktinė ir teorinė dalys susietos; tyrimas originalus, gerai išanalizuotas, pateikti rezultatai; pateiktos išvados ir rekomendacijos, susijusios su bakalauro darbo tekstu, yra aiškos, konkrečios ir argumentuotos;

	darbas turi nežymių trūkumų, yra kelios gramatinės ar stiliaus klaidos; darbo pristatymo struktūra puiki – aiški, išsami; gynimo metu studentas geba aiškiai ir argumentuotai atsakyti į pateiktus klausimus.
8 gerai	Darbas yra geresnis nei vidutinis; teorinė darbo dalis atspindi studento gebėjimą atrinkti teisingą, susijusią su darbo tema, teorinę mokslinę literatūrą; jos pristatymas aiškus, tačiau jam būdingas referavimas; panaudoti tinkami literatūros šaltiniai; teorinė ir praktinė dalys susietos; tyrimas yra originalus; jo rezultatai palyginami su panašiais tokio tipo tyrimais ir tinkamai pateikti; išvados ir rekomendacijos susijusios su darbo tekstu, tačiau kai kurioms jų trūksta konkretumo; darbe yra nedidelių trūkumų; yra gramatinių ir stiliaus klaidų; pristatymo struktūra gera; į klausimus gynimo metu atsakyta aiškiai ir argumentuotai.
7 vidutiniškai	Darbas yra vidutinio lygio, atspindi vidutiniškas žinias ir įgūdžius, tačiau nepadaryta jokių esminių klaidų; teorinė dalis yra patenkinama, tačiau ne visada nuosekli ir rišli, naudota mažai arba tik seni mokslinės literatūros šaltiniai; analizuojant teorinius aspektus, trūksta kritiško požiūrio, darbas yra labiau referuojančio nei analitinio pobūdžio; tyrimo uždaviniai yra labai paprasti ir lengvai pasiekiami, esama klaidų; išvados ir rekomendacijos tenkina numatytus standartus, tačiau ne visos susijusios su darbo tekstu, kai kurios nėra konkrečios; darbas nėra visiškai nuoseklus ir rišlus, esama gramatinių, korektūros ir stiliaus klaidų; pristatymo struktūra yra gana neblogo; gynimo metu į klausimus atsakinėta gana aiškiai, tačiau nepakankamai argumentuotai.
6 patenkinamai	Darbas yra žemesnio nei vidutinio lygio, esama klaidų; abejonių kelia darbo tikslas ir / ar uždavinys arba uždaviniai neatitinka darbo tikslo; literatūros šaltinių skaičius teorinėje dalyje nepatenkinamas, šaltiniai pasenę,

	panaudota vadovėlio medžiaga; teorinės sąvokos kai kur tekste vartojamos netinkamai; ne visi analizės metodai, taikomi tikslui pasiekti, yra tinkami; kai kurie tyrimų rezultatai kelia abejonių, neaiškūs, nepakankamai interpretuoti; teorinė ir praktinė dalys nepakankamai susietos; kai kurios išvados ir rekomendacijos nepagrįstos, nekonkrečios, nesusijusios su darbo tekstu, tik iš dalies atspindi darbo tikslą; tekste esama gramatinių, korektūros ir stiliaus klaidų; pristatymo struktūra neaiški; ne visi atsakymai į klausimus yra aiškūs ir argumentuoti.
5 silpnai	Darbas tenkina tik minimalius reikalavimus; darbo struktūra nenuosekli, neaiški; tikslas pasiektas minimaliai, įvykdyti tik lengviausi uždaviniai; demonstruojami silpni įgūdžiai taikyti tinkamas teorijas ir darbo metodus, nepatenkinami sisteminiai problemos sprendimo būdai, nėra išskirta aiškių teorinių modelių, nėra suformuluotų tyrimo hipotezių; naudojami tik keli moksliniai šaltiniai, šaltiniai nėra moksliniai arba pasenę moksliniai šaltiniai; silpnas ryšys tarp teorinės ir praktinės dalių; darbo metodologijoje ir analitinėje dalyje yra daug nežymių trūkumų; ne visos išvados ir rekomendacijos susijusios su darbo tekstu, kai kurios nekonkrečios ir silpnai argumentuotos; darbe nesilaikoma metodinių reikalavimų, esama citavimo, gramatinių, korektūros ir stiliaus klaidų; darbo pristatymas yra prastas, nerišlus, neišsamus, neatitinka numatyto laiko limitų; atsakymai į gynimo komiteto klausimus yra neaiškūs ir neargumentuoti.

4 3 2 1 nepatenkinamai	Darbas neapgintas, nes:
	darbo tikslas yra nepasiektas;
	atliktas tyrimas nėra lingvistinės krypties tyrimas;
	darbo analitinėje ir metodologijos dalyse gausu esminių klaidų: iškeltas neteisingas darbo tikslas ir uždaviniai, parinkta neteisinga teorinė literatūra, pasirinktas netinkamas tyrimo modelis, neteisingai suformuluotos hipotezės, neteisingai pristatyta tyrimo medžiaga, neteisingai panaudoti kiekybiniai ar kiti modeliai, daug analitinių klaidų, tyrimo rezultatai kelia abejonių arba neteisingai interpretuojami;
	per mažai literatūros šaltinių arba jie netinkami (pasenę, nemoksliniai);
	teorinė ir praktinė dalys nesusijusios;
	neteisingai formuluojamos išvados arba jų nėra;
	tyrimas nėra originalus;
	neteisinga darbo struktūra, daug įvairaus pobūdžio klaidų, nesilaikoma mokslinio stiliaus reikalavimų;
	gynimo metu studentas negali atsakyti į recenzento ar komiteto narių pateiktus klausimus ar pastabas arba atsako neteisingai, netiksliai, neargumentuotai.

Jei rašto darbas buvo neapgintas, antrą kartą jis negali būti ginamas, kol neištaisytos esminės klaidos, o neapgynus ir antrą kartą, darbo tema turi būti pakeista.

2. PASIRUOŠIMAS MOKSLINIO DARBO RAŠYMU

Su pasiruošimu rašyti mokslinį darbą, ypač temos pasirinkimu susijusi ir darbo rašymo sėkmė.

2.1. Temos pasirinkimas

Dažniausiai darbo temą pasiūlo dėstytojas, tačiau studentas gali siūlyti ir savo temą. Labai svarbu ją tiksliai suvokti ir apibrėžti, nes būtent darbo tema nusako tyrimo objektą.

Parenkant temas, turėtų būti atsižvelgiama į aktualiausias pagrindinių dėstomų dalykų teorines, praktines arba eksperimentines problemas, taip pat siekiama temų įvairovės ir problemiško.

2.2. Medžiagos kaupimas

Darbai, tyrimui reikalingos medžiagos kaupimas – kitas svarbus mokslinio darbo rašymo etapas. Rašymui reikalinga medžiaga – tai pasirinktas analizės šaltinis (literatūros tekstas, žodynas, šnekamoji kalba ar kt.) bei mokslinė teorinė literatūra.

Pasirinkus temą ir suformulavus darbo pavadinimą, išsiaiškinami reikšminiai žodžiai – pagrindiniai orientyrai, ieškant medžiagos mokslinio darbo rašymui bibliotekos kataloguose ir indeksuose, taip pat internete. Reikšminiai žodžiai sukonkretina temą ir apibrėžia darbo viziją.

Mokslinio darbo medžiaga gali būti renkama į korteles ar kompiuterio bylas.

Rekomenduotina sudaryti privalomos literatūros sąrašą, į kurį įtraukiami: leidiniai ir straipsniai, tiesiogiai susiję su tema; teoriniai-metodiniai darbai; kritinė medžiaga (monografijos ir straipsniai); mokslininkų, kėlusią analogiškas arba priešingas problemas, veikalai (jeigu to reikia temai atskleisti nuodugniau).

2.3. Mokslinio darbo tipo pasirinkimas

Lingvistikos krypties studijų programų studentams rekomenduojama rinktis analitinį, aprašomąjį, interpretacijos, lyginamąjį ar kt. akademinio darbo tipą. Žemiau pateikiami akademinio darbų tipai pagal K. Kardelį (2010).

Analitinis darbas. Nagrinėjama mažiau tyrinėta arba visai nauja mokslinė problema. Tokio tipo darbus patartina rinktis studentams, gebantiems savarankiškai, analitiškai mąstyti, pritaikyti naujas teorijas.

Aprašomasis (deskriptyvinis) darbas. Pateikiami ir apibendrinami tam tikros srities autoriaus surinkti duomenys. Tokiuose darbuose svarbu ne tik sukaupti faktus, bet ir tinkamai juos sugrupuoti bei pakomentuoti, atlikti mokslinę analizę ir apibendrinti.

Interpretacinis (referatinis) darbas. Pateikiama, apibendrinama ir interpretuojama jau tyrinėta teorinė problema, rašytojo kūryba, tam tikras literatūros, tautosakos ar kalbos reiškinys. Šio tipo darbuose tikslinga apibendrinti teorinius šaltinius, literatūrą, papildyti ankstesnius tyrimus.

Lyginamasis (komparatyvinis) darbas. Lyginama skirtingų epochų, autorių, kalbų ir kiti duomenys, ieškoma analogijų, antinomijų, pateikiami tokio lyginimo apibendrinimai.

Aplikacinis darbas. Tam tikras mokslinis modelis yra pritaikomas naujai lingvistinei terpei ir užpildomas nauju turiniu.

Toks mokslinio darbo tipų skyrimas yra sąlygiškas. Dažnai studentų darbuose įvairiomis proporcijomis taikomi kai kurių ar visų minėtų tipų elementai.

3. MOKSLINIO DARBO RAŠYMAS

Suformulavus temą, problemą, išsikėlus tikslą, uždavinius, sukaupus teorinę ir empirinę medžiagą, parinkus tinkamą analizės tipą (-us), galima pradėti rengti darbo planą. Darbo planas pabus naudingas viso rašymo proceso metu, padės nenuklysti nuo temos, todėl jam verta skirti laiko.

3.1. Planavimas

Sukaupią teorinę ir empirinę medžiagą reikia deramai sugrupuoti, numatyti darbo koncepciją ir struktūrą. Darbo plane, nuosekliai išdėstytuose skyriuose ir poskyriuose atsispindi būsimo tyrimo kryptis, teorinis pagrindimas bei empirinės medžiagos analizės kryptis. Plano dalys turi būti proporcingos, t. y. skyriai ir poskyriai turėtų būti maždaug vienodos apimties, turėtų būti nenukrypstama nuo pagrindinės problemos ir numatytų tikslų.

Rašant darbą, galimi keli plano variantai. Pirmasis – išankstinis planas, pagal kurį renkama, grupuojama, skirstoma mokslinė, kritinė medžiaga, konsultuojamasi su vadovu, analizuojama. Dėl to gali keistis plano dalių skaičius, vieta. Taip sudaromas detalus planas: suformuluojamos tikslios antraštės, darbo skyriai dalijami į poskyrius, pasižymimos svarbiausios citatos, tezės. Smulkusis planas palengvina darbą, padeda organizuoti mintis. Palikus tokio plano pagrindinius skyrius ir poskyrius, rašomas galutinis planas. Geriausiai turėtų likti 3–5 plano skyriai ir 2–3 poskyriai.

Labai svarbus mokslinio darbo rašymo etapas – plano sudarymas. Geras planas palengvina tiek medžiagos sisteminimą, tiek patį rašymo procesą, sutaupo daug laiko.

Rašant mokslinį darbą, jo planą prireikus galima šiek tiek pakoreguoti. Planas privalo būti logiškas ir nuoseklus. Pirmiausia yra įvardijamos pagrindinės dalys, kurios yra smulkinamos į skyrius ir poskyrius. Pagrindinių dalių pavadinimai turi atspindėti bendresnius tikslus, o skyriuose ir poskyriuose yra formuluojami uždaviniai tikslams pasiekti, kurių sprendimo rezultatai galiausiai

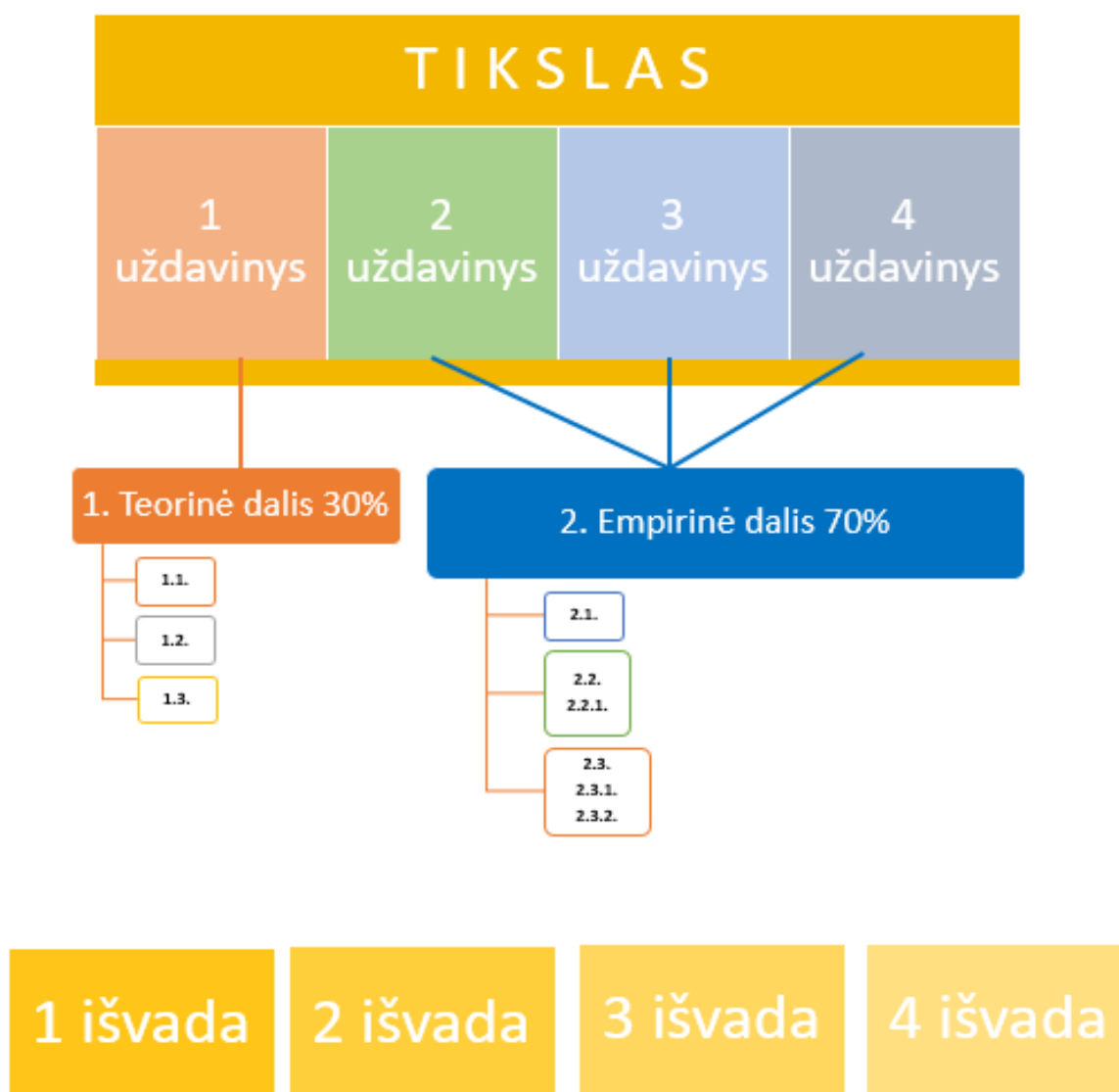
pateikiami išvadose. Labai svarbu, kad dalių (skyrių, poskyrių) pavadinimai atspindėtų suformuluotas pagrindines problemas, esminius klausimus. Plano dalys turi būti proporcingos.

Formuluojant plano dalis ir skyrius, reikia laikytis dviejų taisyklių:

- ekvivalentinės vertės taisyklės;
- paralelinės formos taisyklės.

Pagal ekvivalentinės vertės taisyklę plano dalys ir skyriai turėtų būti vienodai reikšmingi ir atitinkamai įvardyti. Atsižvelgus į paralelinės formos taisyklę, plano dalių ir skyrių įvardijimai būti suformuluoti pagal tą pačią gramatinę struktūrą (plano, turinio pavyzdžių žr. 2, 7 prieduose). Siūloma laikytis tokios darbo proceso schemos:

1 paveikslas. AKADEMINIO DARBO STRUKTŪRA

3.2. Bakalauro, kursinio darbo struktūra

Studentai, rašantys šio tipo mokslinį darbą, privalo laikytis nustatytos struktūros:

- 1 antraštinis lapas (žr. 3, 5 priedas).
- 2 antraštinis lapas (žr. 4, 6 priedus).
- Turinys – pateikiama darbo struktūra (žr. 7 priedą).
- Įvadas – pagrindžiamas darbo aktualumas, nurodomi: tikslas, uždaviniai ir tyrimo metodai, apžvelgiama teorinė literatūra, susipažįstama su ankstesniais tyrimais (žr. 8 priedą).
- Dėstymas – nuosekliai ir sistemingai analizuojama sukaupta teorinė ir praktinė medžiaga. Ši struktūrinė dalis skaidoma į skyrius ir poskyrius.
- Išvados – išskiriami esminiai apibendrinimai (žr. 9 priedą).
- Santraukos (žr. 10 priedą).
- Naudotos literatūros ir šaltinių sąrašas. Pateikiami naudotų šaltinių ir literatūros bibliografiniai aprašai pagal nurodytus reikalavimus (žr. 4.3. sk., 14 priedą).
- Priedai (jei būtini) pateikiami lentelėse, schemose, paveiksluose (žr. 11 priedą).

VU KnF Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institute studentai kursinį darbą rašo pusę metų, o bakalauro darbą rašo vienerius metus. Darbui vadovauja SPK patvirtintas mokslinis vadovas.

Kursinio darbo apimtis ne mažiau kaip 40 000 spaudos ženklų su tarpais, bakalauro darbo apimtis yra ne mažiau kaip 70 000 spaudos ženklų su tarais. Būtina atkreipti dėmesį ne į puslapių, bet į ženklų skaičių. Akademinio darbo priedai nėra įskaičiuojami į bendrą darbo apimtį.

Metodinės knygos prieduose pateikti studentų akademinių darbų pavyzdžiai nėra redaguoti.

3.3. Įžanginė darbo dalis

Įžanginę darbo dalį gali sudaryti pratarmė (nebūtina), įvadas ir teorinės literatūros apžvalga.

Jei rašoma pratarmė, joje svarbu nurodyti darbo objektą, suformuluoti mokslinę problemą, pagrįsti jos aktualumą ir numatyti galimus jos sprendimo būdus. Šis skyrius, nors nėra būtinas, tačiau suteikia tam tikros informacijos skaitytojui, formuoja jo nuomonę apie autorių.

Įvade nurodoma:

• Tyrimo objektas ir problematika

Reikia tiksliai apibrėžti tyrimo objektą, pavyzdžiui, lingvistiniuose tyrimuose tai gali būti veiksmažodžių, būdvardžių semantinės grupės ir pan., glaustai nurodyti su darbo problematika susijusius tyrinėjimus (*Rekomenduojami terminai* žr. 11, 12, 13 priedus).

• Tyrimo tikslas, uždaviniai

Paprastai iškeliamas vienas tyrimo tikslas, atspindintis tyrimo objektą ir sukonkretinantis temą. Kai kurie tyrėjai pernelyg išplečia tyrimo tikslą, įtraukia į jo formuluotę ir tyrimo uždavinius. Dėl to gali atrodyti, jog yra ne vienas, o keli tikslai.

Studentams dažnai sunku atskirti, kuo tikslas skiriasi nuo uždavinių. Svarbu suvokti tai, kad tikslas yra tai, ko siekiama darbu, o uždaviniai – kaip to bus pasiekta. Taigi tikslą pasiekti galima keliais būdais – suformulavus tikslą, užsibrėžiami konkretūs tyrimo uždaviniai. Pavyzdžiui, tema „Modalumas angliškuose teisiniuose tekstuose“ gali turėti tikslą „ištirti angliškuose teisiniuose tekstuose randamus veiksmažodžius pagal jų funkcijas“. Siekdamas šio tikslo, studentas išsikelia keletą uždavinių, pvz.: 1) atlikti mokslinės literatūros apžvalgą; 2) išanalizuoti modalinių veiksmažodžių reikšmę ir funkcijas angliškuose teisiniuose tekstuose; 3) suskirstyti modalinius veiksmažodžius į grupes pagal atliekamas funkcijas teisiniuose tekstuose; 4) suskirstyti modalinius veiksmažodžius į grupes pagal vartojimo dažnumą teisiniuose tekstuose; 5) apibendrinti, kokie modaliniai veiksmažodžiai dominuoja teisinėje kalboje ir kokias funkcijas jie atlieka.

• Tyrimo metodai

Kokybinis tyrimas apima duomenų grupavimą, organizavimą, klasifikavimą, jų interpretavimą, galimų atsitiktinių, funkcinių, struktūrinių santykių tarp reiškinių buvimą ar nebuvimą, siekiant pateikti paaiškinimą. Renkant duomenis, kokybiniuose tyrimuose paprastai taikoma turinio, teksto analizė, stebėjimo, pokalbio, dokumentų rinkimo ir analizės metodai. Kokybiniai duomenys yra ne skaitmeniniai, o reikšminiai (pvz., ką žmonės sako, elgesio aprašymai ir pan.).

Kiekybinė duomenų analizė remiasi skaičiavimais, statistika, į ją įeina vertinimo, koreliacijos, progreso, regreso analizė, hipotezių tikrinimas. Analizė yra grindžiama, pateikiama statistiškai ir grafiškai, apdorojama specialiomis programomis *MS Excel*, *SPSS* ir kitomis. Nedidelės apimties skaičiavimai gali būti atlikti ir rankiniu būdu. Kiekybinio metodo duomenys yra skaitmeniniai.

Duomenų pristatymo metodai – tai lentelės, grafikai, diagramos, naudojamos tekste.

- **Temos aktualumas**

Temos aktualumą nusako du pagrindiniai kriterijai: a) kuo tema svarbi lingvistiniams tyrimams, b) ar ji pakankamai arba mažai tyrinėta. Nurodant šiuos aspektus pabrėžiama, kodėl konkrečiai problemai išspręsti būtinas mokslinis tyrimas, kokia yra mokslinės problematikos niša, užpildoma atliekamu darbu.

3.4. Teorinės literatūros apžvalga

Šiame skyriuje turėtų būti pateikiama ir aprašyta pasirinktos tyrimo srities literatūros apžvalga: parodomas tyrinėjimų nepakankamumas ar prieštaringumas, t. y. iškeliamą problemą, kurią numatoma spręsti, supažindinama su tyrinėtojų pozicijomis analizuojamu klausimu, nurodoma, kokia pozicija bus remiamasi darbe.

Literatūros apžvalgos dalyje reikėtų rašyti tik tai, kas tiesiogiai susiję su nagrinėjama tema, pateikti ne viską, kas girdėta ar žinoma ta tema, bet tik esminė ir naujausia informacija. Čia netinka paskaitų ar vadovėlio konspektas. Apžvelgus į literatūrą, gali būti keliami tikslai:

- Nustatyti tiriamosios problemos ribas. Įsigilinus į kitų mokslininkų darbus, tikslinga pasirinkti siauresnę problemą ir ją nuodugniai ištirti.
- Ieškoti naujų tyrimo aspektų. Atliekant literatūros apžvalgą, svarbu susipažinti su ankstesniais tyrimais ir atskleisti tuos tyrimo aspektus, kurie nebuvo kitų mokslininkų tyrinėti.

Literatūros apžvalgos tikslas – informuoti skaitytoją apie tai, kas apie tyrinėjamą problemą yra žinoma, kas – ne, susieti ją su turimomis mokslinėmis žiniomis.

Atsižvelgiant į darbo specifiką, išvardytos įžanginės dalys gali būti komponuojamos įvairiai: mažesnės apimties darbe pratarinės dažnai atsisakoma, pagrindinė įžangine dalimi tampa įvadas, kuriame nurodoma problematika, tyrimo objektas, tikslai, uždaviniai, aptariama teorinė literatūra. Tačiau jei su tyrimu susijusi teorinė literatūra yra gausi, esama prieštaringų nuomonių ir visa tai norima aptarti išsamiau, tada tikslinga atskirti įvado ir teorinės literatūros apžvalgos (sąlyginis pavadinimas) dalis.

Pirmasis (juodraštinis) įvado variantas gali būti keičiamas, redaguojamas iš naujo darbą parašius, nes rašant pagrindinę dalį, susiduriama su iš anksto nenumatytais dalykais.

Studentams ne visada aišku, kaip rašyti – pradėti nuo įvado ar nuo dėstymo, o įvadą parašyti vėliau. Daugiau metodinių knygų autorių pataria darbą pradėti rašyti nuo įvado (tada nuosekliau dėstoma medžiaga), tačiau galima pradėti rašyti ir nuo lengvesnės darbo dalies: taip rašant, pavyksta

tiksliau ir lengviau nurodyti tyrimo tikslus, uždavinius, metodus, apibrėžti objektą, suformuluoti problemą, pateikti jos sprendimo būdus.

3.5. Pagrindinė darbo dalis

3.5.1. Reikalavimai dėstymui

- Rašant pagrindinę darbo dalį, labai svarbu nenukrypti nuo plano, kuriame buvo tiksliai suformuluoti skyrių ir poskyrių pavadinimai, atspindintys rašinio koncepciją, jo visumos struktūrą. Rašant galima kai ką keisti – gal kai kuriuos iš skyrių verta sujungti į vieną, didelius – smulkinti. Svarbus skyrių ir poskyrių loginis ryšys, nuoseklumas, atsakymas į klausimą, ar suskirstyta remiantis vienu požymiu. Nebaigus vienos dalies, nerekomenduojama pradėti rašyti kitos. Kiekvieną dėstymo dalį patartina baigti apibendrinimais, viena kita išvada.

- Darbe nepakanka tik aprašyti reiškinius, konstatuoti faktus – analizė turi būti problemiška, reikia kurti „mokslinę intrigą“: tokia minties įtampa sukurama pateikiant skirtingus reiškinių vertinimus, įvairius požiūrius. Paprastai yra nurodomos abi problemos pusės, o problemos nagrinėjimas pradedamas laikantis vieno (savojo ar to, kuriam pritariama) požiūrio, tada kiti kvestionuojami, paneigiami.

- Būtinasis vieningas požiūris į tyrinėjamą reiškinį: negalima prieštarauti pačiam sau, neigti to, kas anksčiau buvo teigiama, ir atvirkščiai. Siekiant darbe išvengti ekлекtykos (prieštaringų teiginių, sampratų jungimo), reikia kūrybiškai naudotis šaltiniais, sieti citatas.

- Darbo yda laikytinas iliustratyvumas – kai pernelyg gausu pavyzdžių, citatų, trūksta loginių rašančiojo teiginių, apibendrinimų. Tarp medžiagos ir savarankiškų minčių turi būti išlaikyta pusiausvyra.

- Reikėtų vengti kartojimo to, kas jau buvo pasakyta, tačiau gali būti tikslingai grįžtama prie to, kas buvo tik paminėta, bet išsamiau neaptarta. Tokiu atveju pravartu būtų įterpti minčių siejamuosius posakius *kaip užsiminta, kaip sakyta* (angl. *as it has been mentioned above*) ir pan.

- Darbas negali būti kompiliacija (sudėliotas iš kelių mokslinių darbų ištraukų) ar svetimų minčių plagiatas (svetimo darbo arba jo dalies pasisavinimas ir paskelbimas savo vardu).

- Nederama iškreipti ar palankiai pakeisti tyrimų rezultatus.

- Dideliu darbo trūkumu laikomos įvairios redakcinio, grafinio pobūdžio klaidos: korektūros, gramatikos, sintaksės, stiliaus, kalbos kultūros. Jos dažnai įsivelia dėl neatidumo,

skubotumo. Lingvisto darbe tokios klaidos neleistinos, todėl reikia pasistengti jas kruopščiai ištaisyti – priešingu atveju už tokias klaidas gali būti mažinamas pažymys.

- Rašant darbą, rekomenduojama vengti asmeninių formų „aš“, „mes“ vartojimo. Alternatyva asmeniniam įvardžiui – beasmenė veiksmažodžio forma, pvz.: *darbo teorinėje dalyje remiamasi, tirinama, analizuojama, apibendrinama, cituojama, diskutuojama, daroma išvada / the theoretical part is based on, the phenomenon is investigated, the data are analyzed, the results are summarized, the author is quoted, the issue is debated, the findings are concluded.*

- Darbas turi būti rašomas moksliniu stiliumi, kuriame dominuoja konstatuojamieji sakiniai, teiginiai, tezės, argumentavimas. Reikėtų laikytis nuoseklaus, logiško minčių dėstymo. Tarp atskirų teksto dalių turi būti vidinės sąsajos: kiekviena teksto dalis susideda iš pastraipų, kuriose svarbiausias yra pagrindinę mintį išreiškiantis sakinyss. Kiti pastraipos sakiniai jį išplečia ir paaiškina. Taigi, siekiant išvengti minties šuolių, būtinas ryšys ne tik tarp pastraipoje esančių sakinių, bet ir tarp pastraipų.

Darbe reikia vartoti metakalbą (aprašomąją kalbą) – tai yra kalbėjimas apie patį tekstą. Didžiojoje rašto darbo dalyje nagrinėjama tema, tačiau darbe būtinas ir tekstas, kuriuo aprašomas rašymo procesas.

Metakalba pasitelkiama pristatant darbo temą, metodus, siejant pastraipas, skyrius ir poskyrius, atskiriant savą tekstą nuo cituojamo, primenant, kas jau buvo rašyta. Metakalba parodo autoriaus savarankiškumą ir gebėjimą matyti darbą kaip visumą.

Metapastraipos rašomos skyrių pradžioje ir pabaigoje. Jomis paaiškinama, kas bus rašoma ir buvo parašyta, pvz.: *Ankstesniame skyriuje buvo aptarta... / The previous section discussed...*

Metasakiniai nurodo skyriaus temą, pvz.: *Šiame skyriuje bus nagrinėjamas, dėstomas, pristatomas, lyginamas ir pan. / This section will examine, analyze, present, compare, elaborate, and so on.* (Venkite žodžio *tikslas*, pvz., netinka skyrių pradėti: *Šio skyriaus tikslas yra... / The aim of this chapter is...*).

Metažodžiai logiškai sieja tekstą (*be to, todėl, nes, kaip buvo minėta ir kt., toliau bus analizuojama, nagrinėjama, remiamasi ir pan. / moreover, therefore, because, as it has been mentioned above, will be analyzed, it will be further examined, etc.*), rodo teksto ir literatūros nuorodas (*kaip minėta 3 puslapyje; kaip matyti iš anksčiau pateikto pavyzdžio; žr. 1 priedą, kaip teigia Pavardė; Pavardė nurodo ir kt.*).

Metaženklai – tai dvitaškiai, erdvinis teksto konstravimas, pvz.: punktų vardijimas vietoje teksto perrašymo, teksto ryškinimas, išskyrimas kursyvu, retinimas, kuris padeda atkreipti skaitytojo dėmesį, išdėstyti teiginius tam tikra tvarka, nurodyti svarbiausius dalykus. Metakalba padeda

atskleisti darbo turinį, nukreipia skaitytojo dėmesį į svarbiausius momentus darbe, o studentas per metakalbą demonstruoja savo darbo esmės ir visumos supratimą.

3.5.2. Ilustracijų pateikimas. Citavimas. Parafrazavimas

Citata – tai pažodinis teksto perteikimas. Cituojama tik tada, kai originalūs žodžiai, sakiniai, dalys ar pastraipos yra itin reikšmingos. Labai svarbu yra teisingai pateikti iliustruojamas citatas. Jeigu citata yra įliejama į rašomo darbo tekstą, ji išskiriama kabutėmis ir kursyvu. Citata dažniausiai rašoma kabutėse, tačiau ilga citata gali būti rašoma kitu šriftu arba atitraukiant ją nuo paraštės ir paliekant po tuščią eilutę viršuje ir apačioje. Jeigu cituojamame tekste praleidžiamas vienas ar keli žodžiai, praleistos citatos vietos gali būti žymimos laužtiniais skliaustais ir daugtaškiu [...]:

“Irony, like beauty, is in the eye of the beholder [...]” (Muecke 1999, p. 14).

“Research of non-verbal metaphor has [...] mainly focused on its role in gesturing and in visuals” (Forceville 2016, pp. 241-242).

Tiksloji citata – tiksli kito autoriaus mintis, atitinkanti originalų tekstą su visais skyrybos ženklais ir skiriama kabutėmis (“...”). Citata įvedama su nuorada į autorių, leidinio metus ir cituojamą puslapį. Autorių žodžiai į mokslinį tekstą įterpiami po įvadinio žodžių arba tiesiogiai, pvz.:

According to Mark Turner (2002, p. 47), *“not all elements and relations from the inputs are projected to the blend”*.

Mokslininkų vardų inicialai angliškame tekste (vardas / tėvavardis) tekste rašomi tik pirmą kartą, vėliau rašoma tik pavardė be inicialų.

Jeigu citata yra ilgesnė nei vienas sakinyss, ji privalo išsiskirti darbe kaip atskira pastraipa su įtrauka (1,27 cm iš abiejų pusių, eilėtarpis tarp eilučių paprastasis), atskiriant ją eilėtarpiu 1,5 nuo pagrindinio teksto. Citata rašoma paprastu šriftu, dydis 10 pt. Pvz.:

The creation of blends is guided by cognitive processes and principles, but it can as well be guided by real-world affordances. To illustrate this Turner provides an example of his personal experience:

One of us had a ski instructor who prompted him to stand properly and face in the right direction as he raced downhill by inviting him to imagine that he was a waiter in a Parisian cafe carrying a tray with champagne and croissants on it and taking care not to spill them. This might seem like a simple execution of a known pattern of bodily action-carrying a tray- in the context of skiing, but again not so. When we carry a tray, we create equilibrium by exerting force against the weight of tray, but in skiing there is no tray, no glassware, no weight. (Turner 2002, p. 21)

Cituoiant būtina tiksliai pateikti cituojamo autoriaus žodžius, rašybą ir skyrybą (pvz., jei tekste žodis rašomas amerikietiskai, tokį rašymą reikia išlaikyti ir cituojamame tekste).

Jei cituojamame tekste yra klaida ar netikslumas, po jo laužtiniuose skliaustuose pateikiame lotynišką žodį „sic“ nurodant, kad būtent tokia cituojamo šaltinio rašyba, pvz.:

Braum (1999, p. 125) argues, *“there is no way to determines [sic] moral laws.”*

Cituoiant interneto šaltinius, kuriuose puslapiai nėra nurodomi, rekomenduojama nurodyti pastraipos numerį:

As noted by Handleman and Brown (1995, para.8), moral laws are not determined.

Cituoiant antrinius šaltinius (kai pirminis šaltinis nėra prieinamas), nuorodos turi būti pateikiamos į abu cituojamus autorius, pvz.:

Riechter’s (1984, p. 99, as cited in Smith 2003 p.111) study highlights how *“commercialisation leads to four main outcomes.”*

Jei cituojamas autorius yra publikavęs keletą straipsnių, knygų tais pačiais metais, nurodant publikacijos metus pridedama raidė „a“ iš karto po pirmos minimos publikacijos metų ir raidė „b“ – po antrosios:

McMillan (1992a) claims ...

McMillan (1992b) illustrates ...

Jei knygos autorių yra ne daugiau kaip du, reikia nurodyti abu, pvz.: (Carter, Nash 1993), (Forceville, Urios-Aparisi 2009). Cituoiant daugiau nei dviejų autorių publikaciją, pirmą kartą paminimi visi autoriai, o vėliau nurodoma pirmojo pavardė su priedažu „et al.“, t. y. lotynišku „et alia“ trumpiniu, reiškiančiu „ir kiti“, pvz.:

According to Slater et. al (1978, p. 120), it is important to...

Jeigu ta pati mintis pateikiama keleto mokslininkų veikaluose, juos galima sujungti į vieną nuorodą. Aprašai vienas nuo kito atskiriami kabliataškiais, pvz., (cf. Lakoff 1995; Lee 2000), kur „cf“ pastaba reiškia „palygink“.

Darbuose anglų kalba antrą kartą iš eilės cituojant tą patį leidinį ir tą patį puslapį, rašomas trumpinys (*ibid*), o kai pasikeičia cituojamo teksto puslapis, nurodomas ir puslapis, pvz., (*ibid*. p. 37). Nuorodą *ibid* galima naudoti tik viename puslapyje. Kitame puslapyje pirma vėl rašoma pavardė, o pateikiant kitas to paties autoriaus citatas, vėl galima naudoti nuorodą *ibid*. Jei citata originale užima du puslapius, tai prie puslapio numerio rašoma f., pvz. (Muecke 1999, p. 14f.).

Jei tekstas yra parafrazuojamas, tai nuorodoje pateikiama tik autoriaus pavardė ir leidinio metai, pvz., (Muecke, 1999).

Visas bibliografinis aprašas pateikiamas literatūros sąrašė.

Parafravimas

Kritiko citatą galima pateikti parafrazuojant ją savais žodžiais. Originalus tekstas parafrazuojamas laikantis nusistovėjusių taisyklių:

- turi būti tiksliai perteikta pirminio teksto prasmė;
- pakeista originalaus teksto struktūra (ilgas sakinyss gali būti suskaldytas į kelis smulkesnius arba atvirkščiai; tiesioginė kalba pakeista į netiesioginę; neveikiamoji rūšis pakeista į veikiamąją arba atvirkščiai ir t. t.);

- visi originalaus teksto žodžiai, turintys sinonimus, privalo būti jais pakeisti;
- jeigu paliekami autoriaus terminai, jie privalo būti rašomi kabutėse;
- būtina nurodyti autorių, kurio tekstas yra persakomas. Pavyzdžiui, parafrazuojame Mark'o Turner'io citatą iš knygos "The Way We Think": "*Yet the fantastic aspects of the blend do not seem to stop anyone from using it for everyday reasoning*" (Turner 2002, p. 21) taip:

Turner in his book *The Way We Think* (2002) states that unrealistic message communicated by the blend does not discourage us to employ blending for everyday interaction.

Autoriaus mintys gali būti pateikiamos parafrazuojant jas savais žodžiais arba apibendrinant pagrindinę mintį.

Parafrazuojant reikėtų vengti tų pačių frazių (*Turner (2002) states..., Turner (2002) says...*) vartojimo ir pasitelkti sinonimus (*agrees, asserts, believes, holds that, etc.*).

Išnašose nurodoma papildoma informacija, kurios numeruojamos nuosekliai (1). Išnašose paprastai pateikiami paaiškinimai, citatos, papildančios informaciją ar medžiagą, būtiną tolesniam skaitymui.

3.6. Baigiamoji dalis

Kursinis, bakalauro darbas baigiamas išvadomis. Tai – labai svarbi darbo dalis, kurioje pateikiami atsakymai į darbo pradžioje iškeltus uždavinius. Išvados tarsi atsako į klausimą *Kas iš to?* Nepatartina kopijuoti sakinių iš įvado, o parafrazuoti juos kitais žodžiais ir interpretuoti gautus rezultatus. Išvados formuluojamos konkrečiai, glaustai, pateikiamos 1–2 puslapiuose. Baigiamosios darbo dalies paskirtis – trumpai pateikti tyrimo rezultatą (ne santrauka!), glaustai išvardyti tai, kas darbe įrodyta. Paprastai kiekvienam darbo pradžioje keltam uždaviniui pateikiama po išvadą (žr. 9 priedą). Išvados numeruojamos: 1., 2., 3. arba smulkinamos 1.1., 2.1., 3.1.1. ir pan.

- Į išvadas nereikia įtraukti teorinės dalies apžvalgos, nes tai yra empirinio tyrimo pagrindas, o ne atlikto tyrimo rezultatai.

- Išvadose neteikiamos citatos, kitų autorių teorinės įžvalgos ar išvados.
- Išvadų skyrių reikia pradėti naujai parafrazuota tema vienu ar dviem sakiniais. Būtina paaiškinti, kodėl ji svarbi.

- Išvadose mintis turi būti sintetinama, o ne sutraukiama informacija ar kartojami atskiri sakiniai iš darbo. Tai turi būti užbaigtos mintys, o ne atsitiktinių, abstrakčių minčių rinkinys. Patartina parafrazuoti pagrindinius ginamus darbo teiginius ir sujungti juos į rišlią visumą. Išvados neturi būti per daug abstrakčios ar savaime suprantamos ir be paties tyrimo.

- Nederėtų painioti rekomendacijų su nauja informacija. Išvadose neturi būti keliamos naujos, nenagrinėtos darbe idėjos ar pateikiami nauji įrodymai. Pasiūlymai – tai darbe numatytos konkrečios priemonės, kaip spręsti išryškėjusią problemą (-as). Galima vartoti tokias frazes: *tyrinėjant šias problemas, būtų tikslinga..., pravartu būtų... / it would be useful to discuss these problems when researching..., it would be helpful...*

- Šioje dalyje neturi būti iliustracijų (lentelių ar paveikslų), pavyzdžių, nuorodų į literatūros šaltinius.

- Patartina pradėti rezultatų apibendrinimą parafrazuojant savo temos pavadinimą kitais žodžiais ir keliais trumpais teiginiais paaiškinant svarbiausius jos momentus, t. y. kodėl ji yra svarbi. Taip bus trumpai pristatyta visa darbo esmė ir išvengta tam tikrų nepageidaujamų formuluočių, pvz., *in summary, in closing* arba *in conclusion*. Tai nenatūralios ir nereikalingos frazės.

- Išvados yra glaudžiai susijusios su įvadu. Tai, kas buvo užsibrėžta atlikti įvade, išvadose turi būti patvirtinta, kad tai ir buvo atlikta. Būtina paaiškinti, įvertinti gautą rezultatą. Logiška, kad išvados turi būti pateiktos darbo pabaigoje, tačiau jau įvade būtina pateikti pagrindinius teiginius. Bakalauro darbas yra analitinio ir loginio pobūdžio, o ne grožinės literatūros kūrinys, todėl nereikia rezultatų nutylėti iki darbo pabaigos, nes tokiu atveju darbas gali atrodyti nenuoseklus ir nestruktūruotas.

- Jei tyrimo metu negautas tikslus atsakymas, nevertėtų vengti to įvardyti. Derėtų nurodyti, kad tolimesni ar išsamesni tyrimai gali padėti atskleisti tikslesnius rezultatus. Bakalauro darbo tyrimas tėra, palyginti, nedidelės apimties, tad jo imties gali nepakakti visiškai validžiam rezultatui.

- Jei tyrimu neatskleisti norimi rezultatai, vertėtų pateikti trumpas rekomendacijas, kaip reikėtų pratęsti tyrimą. Be to, neigiamas rezultatas taip pat yra rezultatas.

- Nereikėtų teisintis ir atsiprašinėti. Nevartotinos frazės *This is only my opinion*, *The author may not be an expert* ir pan.
- Nepasakotini asmeniškumai. Vengtinios frazės *This was a very difficult topic*, *It was not easy to classify the metaphors* ar *I had to spend 20 hours at the library*.

Teisingos ir tikslios išvados rodo studento gebėjimus apibendrinti, kritiškai vertinti atlikto darbo rezultatus.

3.7. Santrauka

Visuose studentų moksliniuose darbuose po išvadų pateikiamas trumpas darbo esmės nusakymas – apibendrinamoji santrauka – reziumė. Ši darbo dalis rašoma kita kalba (anglų ir kita kalba (švedų) kalbų programos studentams angliškų mokslinių darbų santrauką reikia rašyti anglų kalba ir kita kalba (rekomenduotina švedų), t. y. kita nei parašytas darbas. Svarbu tiksliai išversti darbo pavadinimą ir pateikti glaustą tyrimo tikslo, uždavinių ir gautų rezultatų apibendrinimą.

Svarbiausi santraukos elementai:

- **Faktai, prielaidos, įvadas** – kodėl tema svarbi, ką apie ją žinome.
- **Darbo tikslas, tyrimo esmė** – kas yra tiriama.
- **Tyrimo metodai, procedūros** – kaip tyrimas buvo atliktas.
- **Rezultatai** – kas buvo surasta, kokie tyrimo rezultatai.
- **Išvados, rekomendacijos** – ką reiškia rezultatai.

Santraukų pavyzdžiai pateikiami 10 priede.

4. DARBO APIPAVIDALINIMAS

4.1. Kompiuterinio teksto tvarkymo reikalavimai

• *Reikalavimai tekstui:*

Tekstas rašomas balto nelineuoto A4 formato lapuose vienoje lapo pusėje. Pageidautina tekstą rinkti kompiuteriu. Nustatomi tokie puslapio parametrai:

viršutinė paraštė – 20 mm;

apatinė paraštė – 20 mm;

kairė paraštė – 25 mm;

dešinė paraštė – 15 mm;

pastraipa pradedama 1,27 cm įtrauka;

teksto šriftas – *Times New Roman*;

šrifto dydis – 12 pt;

šrifto dydis titulinuose lapuose – 12 pt, žr. 3-6 priedus;

intervalas tarp eilučių – 1,5 eilutės;

teksto lygiavimas – pagal abu kraštus (*Justify*);

skyrių pavadinimai – didžiosiomis raidėmis, šrifto dydis – 14 pt, lygiavimas centre (*Center*);

poskyrių pavadinimai – mažosiomis raidėmis (išskyrus pirmąją, ji didžioji), šrifto dydis – 12 pt, lygiavimas pagal kairįjį kraštą (*Left alignment*);

išnašų šrifto dydis – 10 pt, protarpis – 1 mm.

• *Puslapių numeracija*

Puslapiai skaičiuojami pradedant titulinio ir baigiant paskutiniu darbo puslapiu.

Antraštinio ir turinio puslapių numeriai nespausdinami.

Puslapio numeris rašomas lapo apatinio krašto dešinėje.

• *Reikalavimai darbo skyriams ir poskyriams*

Skyriai numeruojami arabiškais skaitmenimis (1., 2., ir t. t.).

Skyriai – įvadas, išvados, santrauka užsienio kalba, literatūros sąrašas, santrumpų sąrašas, priedai – nenumuojami.

Poskyriai numeruojami skyriaus viduje ir jų eilės numeris susideda iš dviejų arabiškų skaitmenų (1.1., 1.2.,2.1., 2.2. ir t. t.). Jei poskyris smulkinamas, jo eilės numeris susideda iš trijų taškais atskirtų skaitmenų (1.1.1., 1.1.2. ir t. t.).

Poskyrių pavadinimai atskiriami vienos eilutės tarpeliu nuo prieš jį ir po jo esančio teksto.

Poskyrio pavadinimas nerašomas iš karto po skyriaus pavadinimo – juos turi skirti įžanginė pastraipa.

- ***Darbo turinys***

Turinyje surašomi visi darbe esamų skyrių, poskyrių numeriai, jų pavadinimai ir puslapių, kuriuose prasideda skyriai ir poskyriai, numeriai.

Žodis TURINYS (CONTENTS) ir skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, o poskyrių pavadinimai – mažosiomis (išskyrus pirmąją, ji didžioji).

- ***Baigiamojo darbo priedai***

Kiekvienas priedas pradedamas naujame lape, kurio viršutiniame kampe didžiosiomis raidėmis užrašoma: PRIEDAS / ANNEX (šrifto dydis 12 pt).

Annex yra priedas, kuris yra sukurtas nebūtinai tiriamojo darbo autoriaus, pvz., autorius gali pridėti analizuojamus straipsnius, kito mokslininko ataskaitą arba demografinių duomenų dokumentą.

Appendix yra priedas, kurį sukuria pats tiriamojo darbo autorius.

4.2. Nuorodų žymėjimas

Šiuo metu mokslinėje literatūroje yra naudojamos nuorodos pačiame tekste. Nuorodų sistemos susideda iš naudojamo šaltinio autoriaus pavardės, išleidimo metų (skelbimo datos) ir puslapių, o visas bibliografinis aprašą pateikiamas tik literatūros sąrašė, pvz.: (Matthew 2000, p. 47), (Lewandowski 1994, p. 709), (ibid p. 20).

4.3. Literatūros sąrašas ir bibliografijos aprašas

Literatūros sąrašo sudarymo sąlygos:

- Kiekvienas tekste nurodomas literatūros šaltinis turi būti pateikiamas literatūros sąrašė. Negalima nurodyti darbų, nepaminėtų tekste.
- Pageidautina, kad literatūros sąrašas prasidėtų šaltiniais, parašytais ta pačia kaip tekstas kalba.
- Sudaromas abėcėlės tvarka.

- Atidžiai patikrinami skyrybos ženklai.
- Pateikiant literatūros sąrašą, svarbu pasirinkti vieną sistemą.

Pasaulyje egzistuoja daug ir įvairių bibliografinių nuorodų mokyklų (*CSE, APA, Harvard, Harvard – British Standard, MLA, LMBA* ir kiti). Jų autoriai yra įvairios asociacijos, universitetai (labai paplitusi Harvardo sistema), koledžai, serijinių leidinių redaktorių kolegijos.

Mokslinių darbų ir bibliotekų kataloguose naudojami tarptautiniai bibliografinių nuorodų standartai skiriasi, todėl nereikėtų naudotis bibliotekų kataloguose ir bibliografijos leidiniuose pateikiamais aprašais. Pagrindinis apraše, literatūros sąrašė pateikiamų duomenų šaltinis turėtų būti pats cituojamas ar minimas leidinys. Bibliografinio aprašo duomenys imami iš antraštinio puslapio, kitų pradinių lapų, viršelio, metrikos, viso leidinio.

Lietuvoje bibliografinis aprašas pateikiamas literatūros sąrašė, dažniausiai sudaromas dviem būdais. Vienas iš jų remiasi tarptautinio standarto taisyklėmis, o kitas parengtas pagal amerikietiškojo standarto reikalavimus. VU KnF Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institute nuorodos pateikiamos pagal tarptautinę *Harvard – British Standard* nuorodų sistemą (**Guide to the Harvard System of Referencing** on <https://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>; <https://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>), kuriame pateikiamas išsamus nuorodų, citavimo, bibliografijos, grafinių duomenų aprašas.

Nuorodos pagrindiniame tekste pateikiamos pagal tokią schemą: skliausteliuose nurodoma šaltinio autoriaus pavardė, leidimo metai, puslapis ar puslapiai, pvz.:

It has been argued (Harris 2001, p. 20f) that the main considerations are the scope of the project, the cost and the duration of the work.

Jeigu šaltinis turi daugiau nei du autorius, nurodoma tik pirmojo autoriaus pavardė, pvz., (Matthews et al. 1999, p. 31) arba (Kubilius et al. 1999, p. 31). Jei literatūros sąrašė du ar daugiau autorių yra bendrapavardžiai, autoriaus pavardė nuorodoje papildoma vardo inicialu, pvz., (Matthews V. 1999, p. 15).

Jei straipsnis neturi puslapių numeracijos, nurodomas paragrafas, pvz., (Koernig 2003, para 17).

Literatūros sąrašas pateikiamas po pagrindinio teksto (arba po paaiškinimų, jei jie yra). Šaltiniai sąrašė išdėstomi abėcėlės tvarka pagal autorių pavardes. Šaltiniai kirilika arba kitais nelotyniškais šriftais pateikiami sąrašo pabaigoje.

Pirma surašomi šaltiniai su nurodytu autoriumi (-iais), pavardė, inicialai (didžiosiomis raidėmis), po to – šaltiniai be autoriaus. Pavadinimas anglų kalba rašomas didžiosiomis raidėmis (išskyrus artikelius, priedus, jungtukus ar bendrąsias dalelytes “to”).

Jei yra daugiau nei vienas leidimo miestas, nurodyti tik pirmąjį.

Jei nėra publikacijos datos, rašoma [nėra datos], pvz., (Smith [no date]).

Sudarant literatūros ir šaltinių sąrašą, rekomenduojama vadovautis šiais principais:

- **Knygos:**

Po pavardės, prieš vardą ir inicialą dedamas kablelis. Jei knygos autorių yra daugiau nei vienas, po kiekvieno asmenvardžio dedamas kablelis.

Turi būti nurodyti tokie elementai:

Autorius (-iai), redaktorius (-iai), visas pavadinimas, leidimo numeris, jei yra, publikacijos vieta, sutrumpintas leidėjo pavadinimas, publikacijos metai, leidinio formatas.

Autoriaus pavardė, Vardo inicialai., leidimo metai. *Knygos pavadinimas*. Leidimo numeris (jei ne pirmasis). Leidimo vieta: Leidėjas, (gali būti publikacijos būdas).

Lastname, Firstname(s) initials. Year of Publication. *Title of Book*. Place of Publication: Publisher, Medium of Publication. (Mode of publication [Press] / [Print] / [Online])

Pavyzdžiui:

Vienas autorius

Pvz.: Pažūsis, L., 2014. *Kalba ir vertimas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

Nabokov, V., 1955. *Lolita*. [Print] New York: Putnam.

Du autoriai:

Cross, S., Hoffman C., 2004. *Theaters of Experience*. [Print] New York: Guggenheim Museum.

Daugiau nei du autoriai:

Gilman, G., Sander, S., et al., 1993. *Hysteria beyond Freud*. [Print] Berkeley: University of California Print.

(Ne)nurodytas autorius dienraštyje:

Times, 2005. Corporate manslaughter: responses from the legal profession (Editorial comments), *The Times*, 8 Sep. p.4b.

Slapper, G., 2005. Corporate manslaughter: new issues for lawyers. *The Times*, 3 Sep. p.4b.

- **Žodynai, enciklopedijos:**

Mercuri, B., 2004. *Cookies*. The Oxford Encyclopedia of Food and Drink in America. Ed. Andrew F. Smith. Vol. 1. [Print].

Encyclopaedia Britannica, 2012. *Encyclopaedia Britannica Online*. [online] London: Encyclopaedia Britannica (UK). Available at: <encyclopaediabritannica.co.uk/intro> [Accessed 12 June 2020].

- **Antologija ar rinkinys (nurodytas redaktorius (-iai):**

Hill, Ch. A., Helmers M., Eds., 2004. *Defining Visual Rhetorics*. [Print] Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- **Straipsnis, skyrius knygoje:**

Autoriaus pavardė, Vardo inicialai., leidimo metai. Grožinio kūrinio, straipsnio ar kito smulkesnio teksto pavadinimas. *In:* Knygos autoriaus ar sudarytojo (Sud.) Vardo inicialai. Pavardė. *Knygos pavadinimas*. Leidimo vieta: Leidėjas, puslapiai.

Ahmedi, F. E., 2010. Welcoming Courtyards: Hospitality, Spirituality, and Gender. In: Ed. M. Hamington. 2001. *Feminism and Hospitality: Gender in the Host/Guest Relationship*. Lanham: Lexington Books, pp. 109-24. Online.

- **Straipsnis konferencijos leidinyje, rinkinyje:**

Vinogradovas, M., 2004. Schema Theory and the Interpretation of a Literary Text. In: *Beyond Philology. An International Journal of linguistics*. Ed. Joanna Burzynska. Vol. 1 (3). 147-152. Gdansk: Gdansk University Press.

- **Straipsnis periodiniame leidinyje:**

Autoriaus pavardė, Vardo inicialai., leidimo metai. Grožinio kūrinio, straipsnio ar kito teksto pavadinimas. *Periodinio leidinio pavadinimas*, numeris, puslapiai.

- **Tekstas žurnale, dienraštyje:**

Matarrita-Cascante, D., 2010. Beyond Growth: Reaching Tourism-Led Development. *Annals of Tourism Research*, 37 (4), 1141-63. [Print].

Kiseliovienė, J., 2002. Some Approaches to the Concept of Realia as a Linguistic Object. *Žmogus kalbos erdvėje*. Ed. Olegas Poliakovas. Vol. 1 (2), 76-80. Kaunas: Naujos lankos. [Internetinis išteklius].

Laing, J., Warwick, F., 2010. How Green Was My Festival: Exploring Challenges and Opportunities Associated with Staging Green Events. *International Journal of Hospitality Management* 29 (2), 261-7. [Print].

Ahmedi, F. E., 2010. Welcoming Courtyards: Hospitality, Spirituality, and Gender. Ed. M. Hamington. *Feminism and Hospitality: Gender in the Host/Guest Relationship*. Lanham: Lexington Books, 109-24. [Print].

- **Straipsnis elektroniniame leidinyje:**

Autoriaus pavardė, Vardo inicialai., leidimo metai. Grožinio kūrinio, straipsnio ar kito smulkesnio teksto pavadinimas. *Elektroninio leidinio ar svetainės pavadinimas*. Prieiga: Interneto puslapio adresas. [Žr. Data].

Hazlitt, W., 1818. On Wit and Humour. *Humor in America*. [online] Available at: <<https://humorinamerica.wordpress.com/2012/09/20/in-the-archives-william-hazlitt-on-wit-and-humour-1818>> [Accesed 21 July 2014].

Bibliografinė Europos Sąjungos oficialiųjų dokumentų bazė. Vilnius: *Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Informacijos centras*. Prieiga per Internetą: [http://www.lrs.lt:10000/esaa/plsgl/esaa web.login](http://www.lrs.lt:10000/esaa/plsgl/esaa%20web.login). [Žiūrėta: 2000-03-16].

- **Video, DVD:**

Pavadinimas. Metai. [išteklius]. Režisieriaus Pavardė, Inicialai. Kilmės šalis. Studija.

Winter's bone. 2010. [DVD]. Granik, D., USA. Artificial Eye.

- **Tinklapis:**

Tinklapių Pavadinimas, arba Pavardė, Inicialai. Tinklapių pavadinimas [pagrindinis puslapis], Paskutinio atnaujinimo diena mėnuo, metai. [per Internetą] Prieiga: URL [Žr: data].

BBC, 23rd May, 2014-last update, *BBC news UK* [Homepage of British Broadcasting Corporation] Available at: <<http://www.bbc.co.uk/news/uk/>> [Accessed 10 October 2019].

Jei tas pats autorius tais pačiais metais paskelbė daugiau negu vieną nurodomą šaltinį, jie skiriami raidėmis a, b, c ir t. t., rašomomis prie leidimo metų. Literatūros sąrašė šaltiniai pateikiami chronologiškai pagal išleidimo datą.

Tekste knygų, žurnalų ir kitų atskirų leidinių pavadinimai rašomi kursyvu, o smulkesnių, atskiros leidinio nesudarančių, grožinės literatūros kūrinių, straipsnių ir kitų tekstų – kabutėse.

5. RAŠTO DARBŲ PRISTATYMO PRINCIPAI

Kursiniai ir bakalauro darbai (spausdinti ir susegti, įrišti) pristatomi darbo vadovui, kuris patikrina, ar rašto darbas atitinka reikalavimus, keliamus VU KnF Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institute.

Jeigu darbo kokybė neatitinka minimalių reikalavimų, darbo neležiama ginti.

Kursiniai ir bakalauro darbai ginami viešai institute numatytu laiku. Gynimo tvarką nustato SPK.

5.1. Studijų darbų pristatymo tvarka

- Studentas viešai pristato savo studijų darbą.
- Ginamąją kalbą tinka pradėti kreipiniu į gynimo komisiją, pirmininką, kolegas ir svečius, pavyzdžiui:

I'd like to take the opportunity to thank the scientific board and the chair (person) of the board, the scientific advisor, the reviewer/s for ... and the guests for coming here today...

- Studentas atsako į recenzento pateiktus klausimus (klausimus gauna ne vėliau, kaip dieną prieš gynimą).
- Studentui pateikiami gynimo komisijos ir klausytojų iš auditorijos klausimai.

5.2. Skaidrės

- Pirmoji antraštinė skaidrė (aukštosios mokyklos, fakulteto, instituto pavadinimas, darbo pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė); toliau:
 - temos aktualumas, darbo problema, darbo tikslas, uždaviniai, objektas, metodai;
 - konkretus darbo rezultatų pristatymas orientuojantis pagal iškeltus uždavinius (t. y. atrinktos svarbiausios tezės, pateiktas iliustruojantis pavyzdys, t. y. tai, kas atspindi darbą ir jo vertę);

- išvados, pasiūlymai.

Pateikčiai turi būti būdingas vieningas stilius (rėmelis, pavadinimo išskyrimas, šriftas, dydis, spalva ir kt.)

Rekomenduojamas Vilniaus universiteto Kauno fakulteto pateikčių šablonas, kurį galima rasti: <https://www.knf.vu.lt/apie-fakulteta/atributika>.

- Kiekvienoje skaidrėje turi būti antraštė (jei tema nurodoma keliose skaidrėse, antraštę reikėtų kartoti arba numeruoti).
- Skaidrių pavadinimai turi būti trumpi ir aiškūs, nereikalaujantys papildomų įžvalgų, pateikti vienu stiliumi.
- Akademiniam pristatyme rekomenduojama vengti visko, kas blaško dėmesį ir atitraukia nuo pristatymo turinio, t. y. ryškių spalvų (naudotina ne daugiau 3 spalvų), judančių objektų, teksto, įmantrių, sunkiai įskaitomų, per mažų šriftų (minimalus dydis vidutinio dydžio auditorija yra 24 pt).
- Informacija, pateikiama skaidrėje, turėtų užimti tik 2/3 skaidrės ploto; pateiktyje neturi būti itin gausios informacijos. Patartina vadovautis taisykle: šeši žodžiai, trys frazės, vienas sakiny vienose skaidrėje.
- Vienoje skaidrėje turi būti akcentuojama tik viena mintis.
- Skaidrių turinys yra komentuojamas, t. y. susijęs su tuo, kas sakoma, padeda perteikti mintį.
- Pravartu parengti diagramas, kuriomis iliustruojama pagrindinė mintis, leidžianti auditorijai lengviau suprasti pranešėjo žodinį tekstą ir mintį.
- Skaidrių pristatymas baigtinas išvadomis. Vengtina skaidrių pristatymą baigti „emotikonais“ ar padėkos bei atsisveikinimo frazėmis, tai galima padaryti žodžiu.

5.3. Pristatymo rekomendacijos

Bakalauro darbo pristatymas gynimo metu, kuris dažniausiai trunka 10–15 min. (kursinis darbas 10 min.), turi būti papildytas vaizdine medžiaga. Rekomenduojama pranešimo konspekto

turinį pasakoti, skaidres komentuoti, o ne skaityti. Vaizdinius pristatymus rengti rekomenduojama MS Power Point programa.

Gynimo jaudulys greičiausiai neišvengtinas, tačiau jį galima sumažinti, jei puikiai išmanomas pristatomas dalykas ir ginamoji kalba yra repetuota garsiai prieš pristatymą.

- Reikėtų mokėti mintinai bent sveikinamąjį kreipinį ir įžangą.
- Pristatymo metu neverta reaguoti į auditorijos replikas.

Atsakymus į klausimus reikia grįsti argumentais, bet nesiteisinti (pvz.: *I may not be an expert* ar *This is only my opinion*).

- Derėtų priimti kritiką, pripažinti klaidas.
- Su auditorija reikia bendrauti etiškai ir mandagiai.
- Kalbėti patartina stovint, kalbėti taisyklingais, išsamiais sakiniais, garsiai ir aiškiai.
- Nederėtų skaityti informacijos iš pateikties pažodžiui, verčiau aiškinti, interpretuoti skaidrės turinį.
- Verta apgalvoti, ką dėvėsite pristatymo metu ir kaip atrodysite.

6. BAKALAURO DARBO VERTINIMO KRITERIJAI

Pasibaigus gynimo kalbų pristatymui, uždaro posėdžio metu gynimo komisija aptaria gynimo rezultatus ir priima kolegialų sprendimą dėl darbų ir pristatymų vertinimų.

Galutinis įvertinimas nustatomas remiantis gynimo komisijos vadovo bei jos narių įvertinimu (atsižvelgiant į recenzento pastabas).

Darbo turinys yra vertinamas vadovaujantis tokiais kriterijais (**vertina gynimo komisija**):

1. Darbo temos, tikslo ir uždavinių aiškumas bei integralumas.
2. Analizės specifika ir validumas.
3. Teorinio pagrindo dėmesio centro (ar gilintasi į tinkamus teorinius šaltinius), ištyrimo laipsnio (ar pakankamai įsigilinta) apžvalga ir apibendrinimas, įžvalgos.
4. Tyrimo metodų tinkamumas ir rezultatų kokybė.
5. Darbo nuoseklumas ir išbaigtumas.
6. Taisyklinga mokslinio stiliaus anglų kalba.
7. Atitikimas bakalauro darbui keliamiems struktūriniais reikalavimams.

Pristatymo ir gynimo kalbos vertinimo (vertina gynimo komisija) kriterijai:

1. Gynimo kalbos efektyvumas ir nuoseklumas.
2. Argumentavimas atsakant į klausimus.
3. Terminų vartojimas, akademinės kalbos lygmuo.
4. Pristatymo kokybė.

Galutinis įvertinimas nustatomas susumavus gynimo komisijos siūlomus įvertinimus (žr. plačiau https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/studiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf)

7. PRIEDAI

1 PRIEDAS

Vilniaus universiteto
studijuojančiųjų rašto darbų rengimo,
gynimo ir kaupimo nuostatų
priedas

Vilniaus universiteto studijuojančiojo, teikiančio baigiamąjį darbą, GARANTIJA

Vardas, pavardė:
Padalinys:
Studijų programa:
Darbo pavadinimas:
Darbo tipas:

WARRANTY of Vilnius University Student Thesis

Name, Surname:
Faculty:
Study programme:
Thesis topic:
Thesis type:

Garantuojau, kad mano baigiamasis darbas yra parengtas sąžiningai ir savarankiškai, kitų asmenų indėlio į parengtą darbą nėra. Jokių neteisėtų mokėjimų už šį darbą niekam nesu mokėjęs.

Šiame darbe tiesiogiai ar netiesiogiai panaudotos kitų šaltinių citatos yra pažymėtos literatūros nuorodose.

Aš, [Vardas Pavardė], patvirtinu (pažymėti)
I, [Name Surname], confirm (check)

I guarantee that my thesis is prepared in good faith and independently, there is no contribution to this work from other individuals. I have not made any illegal payments related to this work.

Quotes from other sources directly or indirectly used in this thesis, are indicated in literature references.

Patvirtinu, kad baigiamasis darbas yra pateiktas į Vilniaus universiteto studijų informacinę sistemą.
I declare that this thesis is submitted to the Vilnius University Study Information System.

(vardas, pavardė / name, surname)

(parašas / signature)

(data / date)

Embargo laikotarpis / Embargo period

Prašau nustatyti šiam baigiamajam darbui toliau nurodytos trukmės embargo laikotarpį:
I am requesting an embargo of this thesis for the period indicated below:

☐ _____ mėnesių / months [embargo laikotarpis negali viršyti 60 mėn. / an embargo period shall not exceed 60 months].

☐ Embargo laikotarpis nereikalingas / no embargo requested.

Embargo laikotarpio nustatymo priežastis / reason for embargo period:

.....

(vardas, pavardė / name, surname)

(parašas / signature)

(data / date)

Kamieninio akademinio padalinio (šakinio akademinio padalinio) patvirtinimas, kad atspausdintas baigiamasis darbas buvo pateiktas ir užregistruotas:

(vardas, pavardė)

(parašas)

(data)

VILIAUS UNIVERSITETAS
KAUNO FAKULTETAS
KALBŲ, LITERATŪROS IR VERTIMO STUDIJŲ INSTITUTO BAKALAURO
DARBO RENGIMO ATSISKAITYMO GRAFIKAS

Darbo tema _____

Su vadovu suderinta _____

(data, parašas)

Studento vardas, pavardė _____

Vadovo vardas, pavardė _____

Atliktų užduočių apibūdinimas	Užduočių atlikimo galutinis terminas	Bakalauro darbo vadovo parašas	Pastabos
Preliminarios darbo temos pateikimas	Iki rugsėjo 30 d.		
Bakalauro darbo išplėstinio plano (turinio) aptarimas su darbo vadovu	Iki spalio 30 d.		
Bakalauro darbo teorinės dalies pateikimas darbo vadovui	Lapkričio 15 d.		
Bakalauro darbo tyrimo duomenų bazės pristatymas vadovui	Gruodžio 20 d.		
Bakalauro darbo praktinės dalies pateikimas vadovui	Kovo 15 d.		

Pabaigto pirmojo darbo varianto pateikimas darbo vadovui	Balandžio 20 d.		
Galutinio darbo varianto pristatymas į Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institutą	Gegužės 25 d.		

Pastabos: 1. Šis darbo rengimo atsiskaitymo grafikas turi būti įsegtas į bakalauro baigiamojo darbo priedus.

2. Nesilaikant bakalauro darbo rengimo atsiskaitymų grafike numatytų terminų, SPK ir instituto vadovas spręs, ar bus leista baigti rašyti ir ginti bakalauro darbą.

VILNIUS UNIVERSITY

KAUNAS FACULTY

INSTITUTE OF LANGUAGE, LITERATURE AND TRANSLATION STUDIES

Study program of English and other foreign language (Swedish)

Code XXXXXXXXXXXX

NAME SURNAME

BA THESIS

**COMPARATIVE ANALYSIS OF CAUSATIVE VERBS IN THE ENGLISH AND SWEDISH
LANGUAGES**

Scientific advisor _____
(Signature)

Student _____
(Signature)

(degree, full name)

Date _____

Registration No. _____

KAUNAS 2020

4 PRIEDAS

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KAUNO S FAKULTETAS

KALBŲ, LITERATŪROS IR VERTIMO STUDIJŲ INSTITUTAS

Anglų ir kitos užsienio kalbos (švedų kalbos) studijų programa

Kodas XXXXXXXXXXXX

VARDAS PAVARDĖ

BAKALAURO BAIGIAMASIS DARBAS

EMOCIJŲ RAIŠKA ŠVEDŲ IR LIETUVIŲ FRAZEOLIZMUOSE

Vadovas _____
(parašas)Studentas _____
(parašas)_____
(laipsnis, vardas, pavardė)

Data _____

Registracijos Nr. _____

KAUNAS 2020

VILNIUS UNIVERSITY

KAUNAS FACULTY

INSTITUTE OF LANGUAGE, LITERATURE AND TRANSLATION STUDIES

Study program of English and other foreign language (Swedish)

Code XXXXXXXXXXXX

NAME SURNAME

COURSE PAPER

PROFESSIONALISMS IN LITERARY TEXTS

Scientific advisor_____

(Signature)

Student_____

(Signature)

Date _____

(degree, full name)

Registration No. _____

KAUNAS 2020

VILNIAUS UNIVERSITETAS
KAUNO FAKULTETAS
KALBŲ, LITERATŪROS IR VERTIMO STUDIJŲ INSTITUTAS

Anglų ir kitos užsienio kalbos (švedų kalbos) studijų programa

Kodas XXXXXXXXXXXX

VARDAS PAVARDĖ

KURSINIS DARBAS

VERSLO IDIOMŲ VERTIMO YPATUMAI ANGLŲ IR ŠVEDŲ KALBOSE

Vadovas _____
(parašas)

Studentas _____
(parašas)

(laipsnis, vardas, pavardė)

Data _____

Registracijos Nr. _____

KAUNAS 2020

CONTENTS¹

INTRODUCTION	3
1. CONCEPTUAL BLENDING THEORY	4
2. INTEGRATION NETWORKS	6
2.1 Simplex Networks	8
2.2 Mirror Networks	10
2.3 Single-scope Networks	11
2.4 Double-scope Networks	20
3. INTEGRATION NETWORKS OF SOCIAL ADVERTISEMENTS IN KAUNAS	21
3.1 Advertisements against Smoking	24
3.2 Advertisements against Drinking before Driving	25
3.3 Safe Driving Advertisements	30
3.4 Advertisements Concerning Moral Code	34
CONCLUSIONS.....	38
SUMMARY/ AMMANFATTNING/ SANTRAUKA	39
LIST OF REFERENCES	40
APPENDIX AMERICAN BEER ADVERTISEMENTS.....	41
APPENDICES	50

¹ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

CONTENTS²

INTRODUCTION

1.	CONCEPTUAL METAPHOR	3
1.1	Definition of metaphor	5
1.2	Definition of conceptual metaphor.....	6
1.3	Mappings	10
2.	MODALITY OF METAPHORS	11
2.1	Monomodality	14
2.2	Multimodality	16
2.3	Pictorial metaphors.....	18
2.4	Multimodal metaphor in advertising	20
3.	THE ANALYSIS OF MULTIMODAL METAPHORS IN AMERICAN BEER ADVERTISEMENTS	21
3.1	BEER IS HAPPINESS	22
3.2	BEER IS A PERSON	23
3.3	BEER IS AN ANIMAL	24
3.4	BEER IS SUMMER.....	25
3.5	BEER IS A BREEZE	26
3.6	BEER IS A VAMPIRE	27
4.	THE ANALYSIS OF MULTIMODAL METAPHORS IN LITHUANIAN BEER ADVERTISEMENTS	28
4.1	BEER IS A PERSON	30
4.2	BEER IS AN ANIMAL	31
4.3	BEER IS COMMUNICATION	32
4.4	BEER IS ICE.....	35
4.5	BEER IS A PLANT	38
4.6	BEER IS SUMMER.....	40
	CONCLUSIONS.....	41
	SUMMARY/ AMMANFATTNING/ SANTRAUKA	42
	LIST OF REFERENCES	44
	APPENDIX 1 AMERICAN BEER ADVERTISEMENTS.....	45
	APPENDIX 2 LITHUANIAN BEER ADVERTISEMENTS	50

² Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

CONTENTS³

INTRODUCTION	4
1. SEMANTIC COMPONENTS OF MOTION VERBS	12
1.1 The principal motion events	6
1.1.1 Additional components of motion event.....	13
1.1.2 The path as the major element of motion event.....	14
1.2 Major confluences of verbs of motion	14
1.3 Spatial and temporal boundness in motion events	15
2. CREATION OF IMAGE REPRESENTATION OF MOTION VERBS	17
2.1 Image representations based on the information extracted from the dictionary	19
2.1.1 Path image representations	24
2.1.2 Distance image representations	24
2.1.3 Speed image representations.....	25
2.1.4 Duration image representations	25
2.1.5 Intention image representations	26
2.1.6 Intensity image representations	27
CONCLUSIONS.....	28
SUMMARY/ AMMANFATTNING/ SANTRAUKA	29
LIST OF REFERENCES	30
ANNEXES	31

³ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

INTRODUCTION⁴

Modality is the grammaticalized expression of the subjective attitudes and opinions of the speaker including possibility, probability, necessity, obligation, permissibility, ability, desire, and contingency. English speakers use modal verbs to give a permission, express possibility, show necessity and obligation in a variety of linguistic contexts.

All modal verbs have meaning distinctions and different usage patterns. For instance, there are different modal expressions in formal and in informal language.

The subject matter of this research is modal verbs in English legal texts.

The aim of this course paper is to investigate modal verbs used in legal texts. In order to achieve the aim the following objectives are set:

1. to give an overview of theoretical insights on modal verbs;
2. to analyse the meanings and functions of modal verbs in formal language;
3. to analyse and classify modal verbs in selected legal texts.

The methods of the analysis are descriptive and comparative.

The course paper consists of the following parts: an introduction, theoretical overview, empirical part, conclusions and a list of references.

The introductory part defines the aim and object of the research and outlines the structure of the analysis. The theoretical part is based on theoretical overview of modal verbs as discussed in *Modality and the English Modals* (Frank Robert Palmer 2015), *Longman's Student Grammar of Spoken and Written English* (Douglas Biber, Susan Conrad, Geoffrey Leech 2000), *Oxford Concise Dictionary of Linguistics* (Matthews 1998), *Practical English Usage* (Swan 1996), *Introducing English Grammar* (Börjars, Burridge), *The English Verb* (Palmer 2010) and *Oxford Practice Grammar* (Yule 2011). The theoretical part describes modality and peculiarities of legal documents; The empirical part provides the analysis of modal verbs in legal document; Twenty articles of legal English published in the *Law Today* within the period of 2014-2015 have served as the basis for the practical analysis of the meanings and functions of modals in legal texts. The observations of the research have been summarised in conclusions.

⁴ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

INTRODUCTION⁵

The verb is a grammatical centre of a predicate and expresses an act, occurrence, or mode of being. R. M. Golinkoff (2006, p. 33f) describes verbs as “the architectural centrepiece of the grammar, determining the argument structure of a sentence”. Meanings of a verb are a particularly prolific problem for linguistic theory to undertake, because they are structured in regularly organised ways across languages, and yield to a compositional approach involving a system of discrete representations.

The researchers attempted to separate distinct categories of verbs. The main aim of verb semantic classifications is to contribute to structure the lexicon and to allow for a better organized, more measured description of their semantics, because some aspects of the semantics of verbs have strong correlations with the syntactic behaviour of these verbs and with the interpretation of their arguments.

The subject matter of the research is the verbs of motion.

The aim of the BA thesis is to elicit semantic components of motion verbs and their representational characteristics.

In order to achieve the aim the following **objectives** have been set:

- to analyse the English motion verbs according to the shared meaning and behaviour;
- to distinguish the principal and additional components of verbs of motion;
- to summarize findings of the analysis of different motion verbs.

The aim is achieved by using the **method** of componential analysis and image representation methodology.

The BA thesis consists of an introduction, two parts, conclusions, a list of references and summaries in the Lithuanian, English and Swedish languages. The first part presents the theoretical framework of the semantic analysis of motion verbs. It is subdivided into subchapters.

The theoretical part *Semantic Components of Motion Verbs* presents the analysis of principal and additional semantic components of the motion verbs. It also analyses three major connections of verbs of motion as well as spatial and temporal boundness in motion events.

The second, empirical part *Creation of Image Representations of Motion Verbs* is devoted to the practical investigation. With reference to the experiment accomplished by R. M. Galinkoff (2006), the image representations are arranged according to the principles of her experiment.

Theoretical material is based on the works of scholars, such as Alan Alonge (2012), Roberta Golinkoff, (2012), Leonard Talmy, (2015), Colin Tenny (2005) and others.

Conclusions summarize the most important issues of theoretical material and practical analysis. The list of references includes the books and articles used in the BA thesis.

⁵ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

INTRODUCTION⁶

For a long time, metaphor was considered as a device used exceptionally in language but the publication of George Lakoff and Mark Johnson's *Metaphors We Live By*, first published in 1980, introduced a new approach to a metaphor, which now is known as the conceptual metaphor theory. According to the scholars "*our ordinary conceptual system, in terms of which we both think and act, is fundamentally metaphorical in nature*" (2003, p. 8). The conceptual metaphor theory opened a new direction in research on a metaphor. Metaphor, as previously the conceptual metaphor theory used to be interpreted only in verbal mode and other modes were not taken into consideration. Charles Forceville (2009: 4) was one of the first scholars who stated that a metaphor can be interpreted in various modes. The scholar introduced us with a new theory of the multimodal metaphor, claiming that metaphor can also be represented in such modes as verbal, pictorial, gustatory, tactile and olfactory, which makes a metaphor multimodal. Forceville defined the multimodal metaphors as "*metaphors whose target and source are each represented exclusively or predominantly in different modes*" (2009, p. 22). Ever since, metaphors have become a very productive tool in advertising to attract consumers. Advertisers make use of a metaphor by presenting advantages of a product advertised and it also "*constrains the correct interpretation of the product by means of a well-defined set of interpretable inferences*" (Gola, Ervas 2013, p. 70). Furthermore, advertising is a great example presenting how a metaphor can be interpreted in various modes.

The bachelor thesis reports on the linguistic and cultural study of the multimodal metaphor in Lithuanian and American beer advertisements. The research focuses on detection of the target and source domains of the particular conceptual metaphor and the analysis and comparison of the modalities through which they are expressed in beer advertisements. Since in Lithuania and America beer is considered to be one of the most popular alcoholic drinks this field is rich of advertisements. However, a new law has been passed that bans the advertising of alcohol beverage in Lithuania since 2018. Due to the law banning alcohol advertising some internet sources of this research may not be accessible.

The subject matter of this research is multimodal metaphors in Lithuanian and American beer advertisements.

The aim of this thesis is to examine the underlying structure and modes of multimodal metaphors in Lithuanian and American beer advertisements.

To reach the aim of the thesis the following **objectives** have been set:

- to analyse theoretical material on conceptual metaphors;

⁶ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

- to indicate the modes that form multimodal metaphors;
- to compile a database of Lithuanian and American beer advertisements based on multimodal metaphors;
- to analyse and compare the conceptual structure and modes of the metaphors in selected advertisements.

The aim is achieved by applying the **method** of descriptive and comparative analysis.

The BA thesis consists of the following parts: an introduction, theoretical insights into the conceptual and multimodal metaphors, the analysis of multimodal metaphors found in Lithuanian and American beer advertisements, conclusions, summaries, a list of references and an appendix. The theoretical background for the BA thesis is based on George Lakoff and Mark Johnson's *Metaphors We Live By* (2003), Zoltan Kövecses' *Metaphor: A Practical Introduction* (2010), Andrew Ortony's *Metaphor and Thought* (1993), Charles J. Forceville and Eduardo Urios-Aparisi's *Multimodal Metaphor* (2009), Rebecca McClanahan's *Word Painting* (1999), Murray Knowles and Rosamund Moon's *Introducing Metaphor* (2006), Elisabetta Gola and Francesca Ervas' *Metaphor in Focus– Philosophical Perspectives on Metaphor Use* (2013), Alison Gibbons' *Multimodality, Cognition, and Experimental Literature* (2012) and Raymon W. Gibbs' *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought* (2008).

CONCLUSIONS⁷

The analysis of the conceptual integration networks of social advertisements in Kaunas has led to the following conclusions made:

1. Social outdoor advertisements in Kaunas focus mainly on the issues of smoking, safe driving and health.
2. The majority of advertisements follow the most complex conceptual integration (blending) structures, i.e. structures of multiple and double scope networks.
3. As an integral part of a larger double-scope network, most social advertisements have single-scope inputs that carry metaphoric meanings.
4. The method of blending in the social advertisements is used creatively to put together contrasting input spaces, which enables the citizens to interpret the implicit meanings of the advertisement. The fantastic aspects of the message do not stop the addressee from receiving the implied intended message.

⁷ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

CONCLUSIONS⁸

The analysis and comparison of multimodal metaphors found in American and Lithuanian beer advertisements has led to the following conclusions:

1. The most dominant conceptual metaphor among American and Lithuanian beer advertisements is BEER IS A PERSON, eleven cases have been found among American and eleven cases among Lithuanian beer advertisements. It has been noted that both American and Lithuanian beer advertisements use personification to advertise beer. It has also been observed that American beer advertisements often give special reference to female gender, meanwhile Lithuanian beer advertisements frequently give preference to the male gender and depict beer as man or having manly traits.
2. Second most dominant conceptual metaphors among American beer advertisements are BEER IS HAPPINESS (six cases) and BEER IS AN ANIMAL (six cases). It has been observed that American beer advertisers tend to advertise beer through the feeling of happiness and through the love to animals.
3. Second most dominant conceptual metaphors among Lithuanian beer advertisements are BEER IS AN ANIMAL (five cases) and BEER IS A PLANT (five cases). It has been noted that Lithuanian beer is often compared to animals and plants/fruits in advertisements. Unlike in American beer advertisements, the conceptual metaphor BEER IS HAPPINESS does not play an important role in Lithuanian beer advertisements.
4. Other conceptual metaphors employed in American and Lithuanian beer advertisements appear to be rare and do not fall into larger groups.
5. In all cases multimodality served as a very strong and effective tool in conveying the implied idea. The interplay between verbal and visual modes was used most frequently.
6. Both in American and in Lithuanian advertisements the target domain BEER is typically expressed in visual mode and the source domain is conveyed through verbal mode.

⁸ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

CONCLUSIONS⁹

The BA thesis revealed the facets of verbs of motion. The semantic components of verbs of motion were presented and analysed. Having completed the present research, the following conclusions can be drawn:

1. English motion verbs class is not homogeneous. It includes at least a subclass of verbs of manner of motion, and a subclass of inherently directed motion.
2. The meaning of motion is decomposed into basic events, those of *Figure*, *Path*, *Ground* and *Motion*. Besides the main components a motion event includes a supplementary component – *Manner* or *Cause*.
3. The English verbs of motion tend to incorporate certain specific kinds of semantic features. Many motion verbs make reference to a *path*: *ascend* and *descend* both designate motion along a *path*: the *path* leads upward in the case of *ascend* and downwards in the case of *descend*. Similarly, *advance* specifies movement along a path extending forward in front of the mover.
4. Language is likely to have more than one connection type or multi-connection systems in the expression of a motion event. The conflation type of Motion+ Path seems to be ranked the most extensive across languages. The connection of Motion + Manner/Cause occupies the second place and the connection of Motion+ Figures is the smallest one.
5. *Figures*, animate or inanimate, can be described as moving in a given direction. Certain *Figures* can be described as moving in a particular *Manner*. Furthermore, the degree to which *Figures* are core members of group acting in a given manner may be reflected in the conflation pattern used in relevant structures.
7. Image representations are particularly helpful in comprehending the essence of the motion verbs. They can be used to group and systemize motion verbs according to their essence of the action. *Distance*, *Duration*, *Intention*, *Intensity*, *Path*, *Speed* image representations can be distinguished.
8. Image representations deal with important issues such as learning and remembering, misunderstanding and forgetting, and merging old memories with new experience.

⁹ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

SUMMARY¹⁰

Research on the use of hedging strategies in research articles has received increased attention during the last few decades, but few have compared the use of hedges across languages and disciplines. The research explores the use of epistemic modality markers – an important and frequently used type of hedges – in research articles written in three different languages (English, Russian and Lithuanian) and belonging to two different disciplines (law and medicine). Gender differences are also examined. The material is compiled within the electronic corpus of the CELT and VA. Statistical analyses of the data show that Russian- and English- speaking researchers use significantly more of these hedges than their Lithuanian-speaking scholars do. Disciplinary affiliation and gender seem to have little influence on the proportion of epistemic modality markers in a text, but there are interesting differences between disciplines as regards the type of markers used. These research observations may have implications for the teaching of academic writing as well as for cross-cultural understanding between academics.

¹⁰ Studijų programos Anglų ir rusų kalbos studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

SAMMANFATTNING¹¹

Under de flera sista decennierna har forskning om säkringstrategier i vetenskapliga artiklar väckt en betydande uppmärksamhet. Det finns dock få som har jämfört strategiernas användning både i språk och discipliner. Denna undersökning behandlar användningen av markeringarna som gäller epistemiska modaliteten – den viktigaste och ständigt använda typen av säkringarna – i vetenskapliga artiklarna skrivna på tre olika språk (engelska, ryska och litauiska) samt tillhörighet till två olika ämnen (juridik och medicin). Könskillnader blir också behandlade. Materialet blev sammanställt med hjälp av elektroniska korpusar CELT och VA. Statistiska analysen av uppgifterna visar att de ryska – och engelska talande forskarna brukar använda de säkringarna mycket mer än litauiska talande forskare. Tillhörighet till en viss disciplin eller kön har inte så avgörande inflytande på antalet av markeringarna för epistemiska modaliteten i texter men det finns intressanta skillnader bland typer av markeringarna som gäller disciplinerna. Anmärkningarna av denna undersökning kan orsaka vissa följder för både undervisning av akademiska skrivandet och multikulturellt utbyte bland forskarna.

¹¹ Studijų programos Anglų ir kita užsienio kalba (švedų) studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

SANTRAUKA¹²

Sąšvelnio strategijų taikymo tyrimai moksliniuose straipsniuose pastaruosius kelis dešimtmečius sulaukia nemažai dėmesio. Tačiau nedaug tyrėjų lygino sąšvelnio strategijų taikymą skirtingose srityse įvairiomis kalbomis. Darbe tiriamas episteminių modalumo žymenų naudojimas dviejų skirtingų sričių (teisės ir medicinos) moksliniuose straipsniuose, parašytuose trimis kalbomis (anglų, švedų ir lietuvių). Taip pat tiriami lyčių skirtumai. Tyrimo medžiaga imta iš CELT ir VA elektroninio tekstyno. Statistinė duomenų analizė atskleidė, kad tyrėjai, rašantys švedų ir anglų kalbomis, pasitelkia žymiai daugiau sąšvelnių nei lietuviškai rašantys mokslininkai. Išsiaiškinta, kad nei sritis, nei lytis reikšmingai nesusijusi su episteminių modalumo žymenų kiekiu tekste, tačiau tarp mokymo dalykų nustatyta tam tikrų skirtumų, susijusių su naudojamų sąšvelnių tipu. Šie pastebėjimai, išplaukiantys iš tyrimo, gali būti svarbūs mokant akademinio rašymo, taip pat akademinę kultūrą tarpusavio supratimo.

¹² Studijų programos Anglų ir kita užsienio kalba (švedų) studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

Table 2. *Translation examples of international joke from “the Simpsons”*¹³

THE SIMPSONS	SIMPSONAI	СИМПСОНЫ
MR. BURNS (00:06:13 - 00:06:15)		
Who the devil are you?	Kas tu toks?	Ты кто черт возьми?
HOMER SIMPSON (00:06:16 - 00:06:20)		
(Don't panic. just come up with a good story.) My name is Mr. Burns. (D'oh!)	(Be panikos, svarbiausia sklandžiai pradėti.) Aš ponas Degėla.	(Не паникуй, предумай что-нибудь.) Я мистер Бурнс.

Source: created by the author

Figure 1. *Example of sarcasm and hostility*

Friend - Are you depressed?
 Me- Yes
 Friend - Don't be depressed.

Source: Facebook

¹³ Studijų programos Audiovizualinis vertimas studento darbo fragmentas. Studento asmeninė informacija neteikiama dėl asmens duomenų apsaugos.

USEFUL PHRASES FOR GIVING PRESENTATIONS

Giving Presentations – Expressions and introductory phrases

Thank people for coming

Good morning afternoon etc.

I'd like to take the opportunity to thank ...

Beginning and stating objectives

Right, let's make a start.

Let's begin I'm going to begin by...

I'm here today to...

The subject of today's talk is to...

Organization

My presentation/talk is divided into parts/chapter/sections...

I'd like to begin by...

I have four main points...

Recognising knowledge

You are certainly aware... / As you know...

Refer to a diagram/figures

(So) Let's look/have/take a look at...

I'd like to draw your attention to...

As you can see...

If you'd like to turn to page 6 of the BA... I'll.....

It's worth noting / It's interesting to note...

Enumerate points

To begin with/First of all/Firstly/Next/afterwards

Finally/ To conclude/ In conclusion

Moving to another topic

This brings me/us to the key issue ...

I'd now like to turn to...

Now let's look at/consider...

I'll now move on to my next point which is...

Before I move on, does anyone have any questions/queries?

Describe the stages of a process

Rhetorical questions

(So) what can we learn from this?

How should we interpret these figures/statistics?

Setting guidelines for questions

I'm happy to answer your questions at the end of my presentation.

Please feel free to interrupt if you have any questions.

I'll deal with questions at the end of the talk...

I'll come back to that at the end if you don't mind.

Summarizing

So to recap...

In conclusion...

I'd like to finish/end/wind up by saying...

Before I finish I'd finally like to say...

GLOSARIJUS

Bakalauro darbas/ BA Thesis

Kursinis darbas/ Course Paper

Mokslinis vadovas/ Scientific Advisor

Darbo tikslas/ The Aim of the Thesis

Darbo uždaviniai/ Objectives of the Thesis

Tyrimo objektas / The Object of Research

Problematika / Topicality

Tyrimo imtis / The Scope of Research

Santrauka / Summary

Turinys /Contents

1. DALIS /PART – (THEORETICAL (DIDŽIOSIOS RAIDĖS))

2. DALIS /PART – (PRACTICAL ANALYSIS (DIDŽIOSIOS RAIDĖS))

1.1. Skyrius / Chapter

1.1.1. Poskyris / Section

Literatūros sąrašas /References

Šaltinių sąrašas / List of Sources

Priedai/ Annex/ Appendix

dr. / Ph.d

Docentas/ Associate professor

METALANGUAGE

Referring to source materials

This research paper begins with a review of the literature on...

The encyclopaedia suggests that...

The research paper draws its data from...

Several recent secondary sources were also consulted.

An extensive body of literature exists on...

The present study draws primarily on...

As noted in a recent report...

Why your topic is important

X is a critical part of...

X is/are commonly discussed // well-documented // commonly investigated types of ...

X is recognized as being

X is believed to be...

X is widely considered to be the most important ...

It is well known // generally accepted knowledge that X is ...

X is increasingly becoming a vital aspect in ...

X is generating considerable interest in terms of ...

X is attracting widespread interest due to ...

X has many applications in the field of ...

A remarkable feature of ...

The fundamental characteristics of X are:

Indicating possible limitations in knowledge

Few researchers have addressed the problem ...

Previous work has been limited to ...

The core problem of ...

A neglected area in the field of ...

A challenging area ...

Current results to X are inconsistent ...

The characteristics of X are/have not been dealt with in depth ...

It has not yet been established whether ...

A major difficulty of X is ...

A major disadvantage of X is ...

A major flaw of X is ...

One of the main issues in our knowledge of X is a lack of ...

This particular area of X has been neglected ...

Despite this interest, no one to the best of our knowledge has studied ...

Although this approach is interesting, it fails to take into account ...

In spite of / Despite its shortcomings, this method has been widely applied to ...

There is still a need for discussion on ...

Moreover, other approaches have failed to provide ...

Most studies have only focused on ...

To date / Until now this has only been applied to ...

There has been some disagreement regarding ...

Openings

The paper addresses the problem of...

The research is concerned with...

The aim of the course paper is...

The thesis consists of four parts...

To achieve the aim the following objectives are set...

The paper outlines // proposes // describes // presents a new approach to ...

The paper examines / seeks to address / focuses on / discusses / investigates how to solve ...

The paper is an overview of / a review of / a report on / a preliminary attempt to ...

The paper aims to validate findings regarding ...

X is presented / described / computed / investigated / examined / introduced / discussed in

The aim of the present research / thesis is to ... study / evaluate / validate / determine / examine / estimate / formulate ...

This paper calls into question / takes a new look at / re-examines / revisits / sheds new light on ...

With this in mind ...

Within the framework of these criteria ...

Referring to facts, evidence, and data

Facts are interesting/ relevant/ undeniable/ little-known.

It is hard to account for the fact that...

The problem stems from the fact that...

The researcher drew attention to the fact that...

The evidence is convincing/powerful/flimsy/conflicting/abundant ...

The data is reliable/comprehensive/accurate/empirical.

You obtain/analyse/organise/interpret/ record data.

Data suggests/reflects/indicates/shows/demonstrates something.

We shall see below that...

The following example comes from Turner (2002).

The above figures indicate that...

Consider Figure 1...

..., as can be seen in Figure 3.

The former

The latter

Giving examples

You give / provide an example/instance to illustrate the facts.

The example is striking/clear/ vivid/illuminating.

Giving the structure of paper

The paper is organized as follows: ...

The paper is divided into five sections.

The first part/ section...

Section/ Part 1 gives a brief overview of ...

The second section examines / analyses ...

In the third section, a case study is presented / analyzed ...

A new methodology is outlined in the fourth section ...

The following conclusions are drawn in the final section: ...

The chapter looks at // examines // investigates ...

Issues regarding X are discussed in later sections.

Y falls outside the scope of this paper.

Y is not considered in this paper

Talking about ideas

Criterion/criteria

Phenomenon/phenomena

Hypothesis/hypotheses

Analysis/analyses

The concept of irony is understood...

The analytical framework of...

Turner's model has been used as the basis for....

The article provides a different viewpoint...

It can be argued that...

Reporting verbs

In the latest article, Turner explains how....

Lakoff suggests that...

Lee states that....

Muecke claims/asserts/contends/maintains/declares that...

Gray implies/ argues/proves/ observes /comments/ points out that...

Greenberg emphasises/ highlights/ stresses/focuses on the importance of...

Presenting viewpoints

According to Gray...

Relying on Kim...

Following Turner's argument

From Gray's point of view...

Turner holds the view that...

Comparison and contrast

Similarly, ...

Conversely,...

Unlike...

On the one hand,... On the other hand,...

In contrast, ...

A comparison of...

Evaluation and emphasis

The first comprehensive study....

Fundamental problems....

A ground-breaking theory....

Important new information....

A significant piece of research...

The work of Wilson (1987) should be given credit to...

The validity of the analysis...

Some solid arguments...

It lacks hard evidence....

The data are rather limited.

The results are contradictory.

It is noteworthy that...

It is worth recalling that...

The research underlined/highlighted....

Summarising and concluding

To conclude/in conclusion....

The following conclusions may be drawn...

To sum up/ to summarise/in summary....

The final point to stress is....

To put it briefly...

LITERATŪROS SĄRAŠAS (REFERENCES)

1. Aquaculture – Referencing Style. *Guide Referencing Style for Harvard – British Standard*. 2009. [pdf] Available at: <<http://www.stir.ac.uk/media/schools/is/documents/referencing/AquaHarvardBritishStandardStyleGuide.pdf>> [Accessed: 27 April 2019].
2. Bowker, N., 2007. *Academic Writing: A Guide to Tertiary Level Writing*. Massey University Press.
3. Deltuvienė, D., Katinienė, N., Mačiulskienė, R., 2008. *Metodiniai nurodymai studentų akademiniams darbams.pdf* [pdf] Prieiga per Internetą: <http://www.khf.vu.lt/dokumentai/failai/katedru/germanu/GFK_Metodiniai_reikalavimai.pdf> [Accessed: 27 April 2019].
4. Kasnauskienė, G., 2014. *Methodological Guidelines for Writing Bachelor's Theses. For students of International Business School at Vilnius University*. [pdf] Available at: <<http://www.tvu.vu.lt/repository/Studentams/Metodine%20informacija/METHODOLOGICAL%20GUIDELINES%20FOR%20WRITING%20BACHELOR%27S%20THESES.pdf>> [Accessed: 27 April 2019].
5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl studijų pakopų aprašo patvirtinimo Nr. V-2212. (2011). Prieiga per Internetą: Valstybės žinios, 2011-11-26, Nr. 143-6721. Internet access: <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=412604&p_query=&p_> [Žiūrėta 2020 gegužės 27].
6. McCarthy, M., O'dell, F., 2008. *Academic Vocabulary in Use*. Cambridge University Press.
7. Motiejūnė, G., ir kt. 2018. *Studijų rašto darbų metodiniai nurodymai*. Prieiga per Internetą: <<http://vef.kaunokolegija.lt/wp-content/uploads/2012/12/Studij%C5%B3-ra%C5%A1to-darb%C5%B3-metodiniai-nurodymai.pdf>>. [Žiūrėta 2020 gegužės 27].
8. Kardelis, K., 2010. *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai. 2-asis pataisytas ir papildytas leidimas*. Kaunas, Prieiga per Internetą: <<https://verslas09.files.wordpress.com/2010/01/mtp.pdf>> [Žiūrėta 27 May 2020].
9. Shared Dublin “Descriptors for the Bachelor’s, Master’s and Doctoral awards”. 2004. Draft 1.31 working document on JQI meeting in Dublin on 18/10/2004. Available at: <http://www.unidue.de/imperia/md/content/bologna/dublin_descriptors.pdf> [Accessed 05 May 2020].
10. Studijų kokybės vertinimo centras. 2011. *Studijų kryptių aprašų skirtingoms pakopoms kūrimo metodika. Galutinė ataskaita*. [pdf] Prieiga per Internetą: <<http://www.skvc.lt/files/SKAR/Rezultatai/metodika.pdf>> [Žiūrėta 2020 gegužės 27].

11. Nemickienė, Ž., Vengalienė, D., 2015. *Studentų akademinių darbų rašymas ir pateikimas: Metodiniai nurodymai*. Prieiga per Vilniaus universiteto biblioteką. ISBN 9786094595240.
12. Swales, J. M., Feak, C. B., 2009. *Abstracts and the Writing of Abstracts*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
13. Titulinio lapo nuotrauka. [Prieiga per Internetą] Prieiga per: <<https://www.shutterstock.com/image-photo/black-graduation-cap-certificate-placed-on-1740100742>> [Žiūrėta 2020 gegužės 27].
14. Vilniaus universitetas. 2018. *Vilniaus universiteto Kauno fakulteto kursinių ir baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų rengimo, gynimo ir kaupimo aprašas* [Prieiga per Internetą] Prieiga per: <https://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/tudiju/KnF_kursiniu_ir_baigiamuju_BA_MA_darbu_rengimo_gynimo_aprasas_2018.pdf> [Žiūrėta 2020 gegužės 27].
15. Vilniaus universiteto senatas. 2017. *Vilniaus universiteto studijuojančiųjų rašto darbų rengimo, gynimo ir kaupimo nuostatai*. 2017 m. gruodžio 19 d. nutarimas Nr. S-2017-12-11 [Prieiga per Internetą] Prieiga per: <https://www.vu.lt/site_files/SD/Studentams/st._reglamentuojantys_dok/VU_Rastodarbu_nuostatai_2018-01-29.pdf> [Žiūrėta 2020 birželio 27].

Urbonienė, Dovilė

Nemickienė, Živilė

Rašto darbų metodiniai nurodymai. Pirmosios pakopos studijų programai Anglų ir kita užsienio kalba (švedų kalba). – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2020. – 75 p.

ISBN 978-609-07-0431-8 (skaitmeninis PDF)

<https://doi.org/10.15388/DUZN.2020.1>

2,72 aut. l.

Viršelio dailininkė Jurga Tėvelienė

Kalbą redagavo Gabija Bankauskaitė

Maketavo Dovilė Urbonienė ir Živilė Nemickienė

Vilniaus universiteto leidykla

Saulėtekio al. 9, III rūmai, LT-10222 Vilnius

info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt

Mokomojoje ir metodinėje priemonėje aptariama dviejų tradicinių ir privalomų metodinių studijų formų – kursinio ir baigiamojo bakalauro darbo – paskirtis, struktūra bei ypatumai; apibrėžiamos tyrimo objekto, tikslo, metodo koncepcijos; aptariama rašymo eiga, jos etapai, apibrėžiamos sąvokos ir atsakomybės; nurodoma, kaip derėtų struktūruoti akademinį rašto darbą; komentuojamos šaltinių naudojimo, nuorodų ir citavimo, literatūros sąrašo sudarymo tvarkos taisyklės; nurodoma darbų gynimo tvarka, vertinimo kriterijai, raštvedybos ir darbo apipavidalinimo reikalavimai. Pabaigoje pateikiami priedai anglų ir lietuvių kalbomis.